

KADERNOTITIE
(Advies over Reikwijdte en Detailniveau)
PlanMER Noord Oost Corridor

Inclusief:

Addendum I

Addendum II

Advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage

Nota van zienswijzen

Auteurs

Toon Bosmans

Jos van der Wijst

Datum

28 september 2010

Voorwoord

In het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) van het Rijk is voor het gebied Zuidoostvleugel Brabantstad – de Brainport regio - een ruimtelijke verkenning uitgevoerd. Uit deze verkenning blijkt de ambitie om naast de ontwikkeling van goede woon- en werklocaties ook de ontwikkeling van groenblauwe kwaliteiten en een verbetering van de bereikbaarheid per auto, openbaar vervoer en fiets in gang te zetten. Een van de gebiedsopgaven uit de MIRT-verkenning is de Noordoostcorridor. De Noordoostcorridor betreft het gebied ten oosten van de regio Eindhoven – Helmond. De beoogde infrastructuur voor de Noordoostcorridor betreft het opwaarderen van de N279 tussen Veghel en de A67 en een nieuwe oost-west verbinding tussen de A50/A58 en de N279. Dit is nodig om aan de ontwikkelpotenties en –voornemens te voldoen en het hele gebied tot ontwikkeling te brengen. Hierbij is sprake van een wederzijdse afhankelijkheid: aanpassing van de infrastructuur maakt de bredere ontwikkeling van de Brainport mogelijk en tegelijkertijd vormt die bredere ontwikkeling in de Brainport in belangrijke mate de onderbouwing voor nut en noodzaak van de aanpak van de infrastructuur in dit gebied.

De gewenste infrastructurele ontwikkeling vergt een nadere studie naar nut en noodzaak en het in beeld brengen van mogelijke tracé-alternatieven. In de Noordoostcorridor worden meerdere tracé-alternatieven onderzocht. Het project beoogt te komen tot een keuze voor een voorkeursalternatief die verankerd zal worden in de provinciale structuurvisie.

Een dergelijk initiatief vergt dat op grond van de Wet Milieubeheer het doorlopen van een (plan)m.e.r.-procedure vereist is. Doel van het plan-MER is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de bestuurlijke besluitvorming.

De plan-M.e.r. procedure is gestart met het op stellen van een ‘Notitie reikwijdte en detailniveau Zuidoostvleugel Brabantstad/Noordoostcorridor’ (19 augustus 2009).

De provincie Noord-Brabant bood in dit kader in augustus 2009 het rijk, het SRE, de Brabantse gemeenten, de waterschappen Aa en Maas en Dommel en vertegenwoordigers van bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties de gelegenheid een reactie te geven op de Reikwijdte en Detailniveau-notitie voor de Noordoostcorridor.

Op 21 augustus 2009 is daartoe de Notitie R&D aan hen verzonden en is een aankondiging geplaatst in regionale dagbladen. De verschillende instanties hebben schriftelijk gereageerd op het rapport.

Ook de (onafhankelijke) Commissie-m.e.r. is gevraagd om een advies. Zij hebben hun advies uitgebracht op 19 oktober 2009 (advies nr 2319-36).

De reacties tijdens bovengenoemde raadpleging gaven aanleiding tot wijzigingen in de aanpak van het plan-MER ten opzichte van hetgeen in de Notitie R&D is omschreven. De belangrijkste wijzigingen zijn vastgelegd in een zogenoemd addendum (addendum I) dat in december 2009 door GS is vastgesteld.

Per 1 juli 2010 is een wetwijziging met betrekking tot de m.e.r.-regelgeving van kracht geworden. Deze wijziging stelt de verplichting om in de voorfase van een m.e.r.-procedure naast het raadplegen van bestuursorganen en maatschappelijke organisaties in de voorfase ook burgerparticipatie toe te passen. De wetwijziging is van toepassing op alle procedures waarin nog geen ontwerpplan ter inzage is gelegd voor 1 juli. Dit is hier het geval.

Om die reden is de notitie Reikwijdte en Detailniveau van 15 juni 2010 tot en met 27 juli 2010 ter inzage gelegd en is aan eenieder gelegenheid geboden een zienswijze kenbaar te maken. Daarbij is uitdrukkelijk gevraagd de reactie te beperken tot hetgeen in dit stadium relevant is: visies op de te beschouwen (tracé-)alternatieven en de te onderzoeken milieuaspecten voor de Noordoostcorridor.

Er zijn 23 reacties binnengekomen. In twee gevallen zijn de eerdere brieven van organisaties opnieuw ingediend (als zienswijze). Dit is het geval bij de gemeente Laarbeek en bij de gezamenlijke natuur- en milieuorganisaties (BMF, Staatsbosbeheer, Brabants Landschap en Stichting Middengebied). Deze laatste organisaties hebben hun reactie verder aangevuld. Verder zijn er 14 burgerzienswijzen (waarvan 1 anoniem en 4 identieke) en 7 zienswijzen van organisaties/groeperingen ontvangen. Het betreft respectievelijk; Stichting Klankbord Aarle-Rixtel, werkgroep Brouwberg Helmond, Platform Aarle-Rixtel, Stichting Dorpsraad Keldonk, Dorpsraad Nederwetten, Stichting Dorpsraad Eerde/Zijtaart en de Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost. In de nota van zienswijzen (Bijlage 2) is gereageerd op de ingediende reacties.

De ingekomen zienswijzen zijn tevens toegezonden aan de Commissie-mer. Aan de commissie-mer is gevraagd de zienswijzen te betrekken bij hun advies. De commissie heeft hierop op 13 september 2010 een aanvullend advies uitgebracht met enkele aanvullingen op het oorspronkelijke advies (zie bijlage).

De reacties tijdens de inspraak en het aanvullende advies van de Commissie-mer geven aanleiding tot enkele aanvullende wijzigingen in de aanpak van het plan-MER ten opzichte van hetgeen in de Notitie R&D en het Addendum I is omschreven. De belangrijkste aanvullende wijzigingen zijn vastgelegd in het Addendum II dat u in deze Kadernotitie aantreft.

Inhoud

Addendum I	9
Addendum II	12
Bijlage 1	15
Advies commissie voor de milieueffectrapportage	15
Bijlage 2	29
Nota van zienswijzen	29

Kadernotitie (advies over Reikwijdte en Detailniveau)

Plan-MER Noordoostcorridor

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben:

- gelet op de Wet Milieubeheer (hoofdstuk 7);
- gelet op de Notitie reikwijdte en detailniveau Zuidoostvleugel BrabantStad/Noordoostcorridor (19 augustus 2009);
- gelet op reacties van diverse betrokken bestuursorganen en maatschappelijke organisaties over de Notitie reikwijdte en detailniveau (zie addendum I in deze notitie);
- gelet op de binnengekomen inspraakreacties (burgerparticipatie) op de Notitie reikwijdte en detailniveau;
- gelet op het (aanvullende) advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage d.d. 13 september 2010, rapportnummer 2319-50 (bijlage 1);
- gelet op de nota van inspraak (zie bijlage 2) en de conclusies daaruit (zie addendum II in deze notitie);

op 5 oktober 2010, in aanvulling op Notitie reikwijdte en detailniveau Zuidoostvleugel BrabantStad/Noordoostcorridor, de navolgende kadernotitie (advies over Reikwijdte en Detailniveau voor het MER) voor het project Noordoostcorridor vastgesteld:

Addendum I

In de 'Notitie reikwijdte en detailniveau Zuidoostvleugel BrabantStad/Noordoostcorridor' (versie Definitief concept, d.d. 19 augustus 2009) is het voornemen voor de uitvoering van een plan-m.e.r. voor de Noordoostcorridor beschreven. De provincie Noord-Brabant heeft diverse betrokken bestuursorganen en maatschappelijke organisaties geraadpleegd over de Notitie reikwijdte en detailniveau (R&D). Op 21 augustus 2009 is daartoe de Notitie R&D aan hen verzonden en is een aankondiging geplaatst in regionale dagbladen. Tevens is de Commissie m.e.r. over het voornemen geraadpleegd.

De reacties tijdens de raadpleging leiden tot wijzigingen in de aanpak van het plan-MER zoals die in de Notitie R&D is omschreven. De belangrijkste wijzigingen zijn in dit memo weergegeven. Dit memo maakt integraal onderdeel uit van de Notitie R&D. Samen beschrijven ze de gewijzigde aanpak van het plan-MER.

Hoofdstuk 2 Analyse

In het plan-MER moet de trechtering volgens de Ladder (of Zevensprong) van Verdaas (par 2.3.4, blz. 15) vanuit de hele Zuidoostvleugel en de brede MIRT-verkenning naar de alternatieven voor de Noordoostcorridor helder worden beschreven. Het gaat om de vraag of de MIRT-verkenning met MKBA voldoende nut en noodzaak aantoont van opwaardering van de N279 en de oost-west verbinding (stappen 6 en 7), omdat stappen 1 t/m 5 niet voldoende zijn. Ook zal hierbij kwalitatief aandacht worden geschonken aan de wederzijdse afhankelijkheid tussen de aanpak van infrastructuur en de brede Zuidoostvleugel aanpak en welk effect een ander voorkeursalternatief dan het bestuurlijke voorkeursalternatief globaal heeft op het oplossend vermogen van de 0- en 1-lijst maatregelen uit de MIRT-verkenning.

Het plan-MER beschrijft de effecten van alle alternatieven, maar niet de kosten en baten. Deze spelen naast andere factoren wel een rol in het afwegingskader voor het voorkeursalternatief.

Hoofdstuk 3 Reikwijdte

Aan de vermelding dat Wilhelmina-alternatief het voorkeursalternatief is wordt toegevoegd dat het een bestuurlijk voorkeursalternatief is uit het Bereikbaarheidsprogramma Zuidoostvleugel Brabantstad 2007 is.

In het plan-MER worden de passage Helmond (wel/geen omleiding Dierdonk) en passage Veghel (tunnel onder het huidig tracé en omlegging bij Zijtaart) niet als 'optimalisatie' maar als volwaardige varianten meegenomen. Het onderscheid tussen een omleiding boven en onder Zijtaart wordt indien mogelijk kwalitatief vergeleken.

Het alternatief 'opwaarderen N279' wordt als volwaardig alternatief met bijbehorende varianten meegenomen. De beschrijving in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt in het plan-MER aangevuld met een nadere beschrijving van dit alternatief. De keuze gaat niet alleen over de ligging van de oost-west verbinding.

Het aangedragen Beter BOSE plan wordt deels in de alternatieven van het plan-MER verwerkt. Het alternatief 'opwaarderen N279' is inmiddels aan de Notitie toegevoegd. Dit alternatief bevat de stappen 1 t/m 6, maar niet de laatste stap van Verdaas. Verder blijkt dat een groot deel van de maatregelen uit het Beter BOSE plan reeds is uitgevoerd of is opgenomen in de 0- en 1 lijst van de MIRT-verkenning. Die maatregelen worden automatisch meegenomen in de 'autonome' situatie van het Nulalternatief en in alle andere alternatieven.

De aanleg van een oost-westverbinding zónder opwaarderen van de N279 wordt als volwaardig extra alternatief meegenomen

<p>Een nulalternatief zonder opwaardering van de N279-noord tussen 's-Hertogenbosch en Veghel (dus de huidige vormgeving) wordt niet meegenomen.</p> <p>Er is nog niet formeel besloten over het voorkeursalternatief van de N279-Noord. Voor de zuiverheid wordt dit in de plan-MER tekst vermeld. In de plan-m.e.r. wordt in lijn met de MIRT-verkenning uitgegaan van een opwaardering van de N279-Noord in alle alternatieven bij de autonome situatie.</p>
<p>In het plan-MER wordt explicieter de relatie benoemd tussen de infrastructuur opgave van de Noordoostcorridor, de groenblauwe opgave van de Noordoostcorridor en de groen-blauwe opgave van het Middengebied. Dit ook in relatie tot de mogelijke rijksbufferzone.</p>
<p>Opgemerkt wordt dat een natuurverbinding van het Middengebied met het Groene Woud belangrijk is en dat de kwaliteitsimpuls van het Middengebied zich dan ook moet voortzetten ten noorden van Wilhelminakanaal. Deze wens past bij de MIRT-ambitie voor versterking van het groen-blauwe raamwerk in de Zuidoostvleugel. Desondanks betreft het hier geen Ecologische Hoofdstructuur of Ecologische Verbindingszone, maar is het mogelijk wel te beschouwen als mitigerende maatregel voor natuurschade.</p>
<p>In dezelfde lijn zal wat betreft compensatie/mitigatie niet uitsluitend naar het Middengebied worden gekeken, maar breder. Het is een bestuurlijke afweging om compensatie/mitigatie zoveel mogelijk in het Middengebied te laten plaatsvinden, om zodoende de ambities van het Middengebied waar te maken. Voor compensatie/mitigatie zal echter ook buiten het Middengebied worden gekeken, bijv. nabij de aantasting zelf of ten noorden van het Wilhelminakanaal.</p>
<p>Het plan-MER bevat geen compleet compensatieplan, maar gaat globaal in op de mogelijkheden. Verdere uitwerking vindt plaats in de besluit-m.e.r.-fase. Goede afstemming tussen de Noordoostcorridor en het Middengebied wordt meegenomen, waarbij de begrenzing van de rijksbufferzone cruciaal is.</p>
<p>Hoofdstuk 4: Milieuaspecten: aanpak van de milieubeoordeling</p>
<p>Het thema natuur beperkt zich niet alleen tot het Middengebied en de oost-west verbinding Ook beïnvloeding natuur en compensatie/mitigatie door het opwaarderen van N279 wordt meegenomen.</p>
<p>Naast ligging in een RNLE ten aanzien van het aspect 'landschap' wordt ook gekeken naar aardkundige waarden en invloed op visueel ruimtelijke kenmerken en structuren.</p>
<p>Bij 'economische positionering' (tabel 4.1) wordt niet gesproken over 'hoeken Brainport' (deze zijn namelijk niet geografisch te duiden) maar over 'clusters'. Verder zal worden geduid waar de economische clusters dan liggen.</p>
<p>Het criterium 'I/C-verhouding tijdens spits' is een algemeen geaccepteerd criterium om het probleemoplossend vermogen in beeld te brengen. Naast I/C verhouding in de spits wordt in het plan-MER onder andere ook gekeken naar reistijden, spits- en etmaalintensiteiten en uitwijkmogelijkheden bij incidenten. Hiermee is een voldoende ruim criteriapakket gehanteerd.</p>
<p>Klimaat, uitgedrukt in de uitstoot van CO₂, wordt als effectcriterium aan het beoordelingskader toegevoegd. In het planMER wordt klimaatneutraliteit als streven, maar niet als uitgangspunt meegenomen.</p>
<p>Ondanks het hoge abstractieniveau van het plan-MER zal bij een aantal aspecten dieper worden ingegaan op de uitvoering van de weg. Inrichtings- en uitvoeringsaspecten, zoals het onderscheid tussen maaiveld, brug of tunnel, worden deels kwantitatief onderzocht als uitgangspunt bij lucht en geluidberekeningen. Voor het overige worden ze in deze fase kwalitatief meegenomen bij de effectbepaling.</p>
<p>Aan het beoordelingskader worden verder toegevoegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gezondheid (in relatie tot geluid en lucht) - reistijd (van deur tot deur met diverse vervoersmiddelen) bij economische positionering - emissie CO₂/broeikassen (bij klimaat)
<p>Diverse wensen ten aanzien van opwaardering van de N279 bij Veghel (o.a. voldoende aansluitingen)</p>

bedrijventerreinen Veghel-west en A50, behoud aansluitingen Keldonk en Erp, behoud natuur, dorpen/buurtschappen, leefbaarheid, verkeersveiligheid, luchtkwaliteit, voorkomen negatieve effecten (OWN) worden kwalitatief meegenomen voor zover dit past bij het abstractieniveau van het plan-MER. Het overige komt tijdens de besluit-m.e.r. aan bod (in meer detail).

De wijze van mitigatie en compensatie van natuurschade wordt tot een bepaalde hoogte onderdeel van de beoordeling. Echte invulling van compensatie/mitigatie komt pas in de besluit-m.e.r. aan bod. In het plan-MER zullen wel globale mogelijkheden worden aangegeven.

Addendum II

In het kader van de planvorming voor de NoordoostCorridor wordt een plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Als eerste stap is hiertoe een 'Notitie reikwijdte en detailniveau Zuidoostvleugel BrabantStad-/Noordoostcorridor' opgesteld (d.d. 19 augustus 2009). In deze notitie is het voornemen beschreven en wordt ingegaan op de te onderzoeken alternatieven en milieuaspecten.

De provincie Noord-Brabant bood in september 2009 het rijk, het SRE, de Brabantse gemeenten, de waterschappen Aa en Maas en Dommel en vertegenwoordigers van bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties al de gelegenheid een reactie te geven op de Reikwijdte en Detailniveau-notitie voor de Noordoostcorridor. Op 21 augustus 2009 is daartoe de Notitie R&D aan hen verzonden en is een aankondiging geplaatst in regionale dagbladen. De verschillende instanties hebben schriftelijk gereageerd op het rapport.

Ook de (onafhankelijke) Commissie-m.e.r. is gevraagd om een advies. Zij hebben hun advies uitgebracht op 19 oktober 2009 (advies nr 2319-36).

De reacties tijdens bovengenoemde raadpleging gaven aanleiding tot wijzigingen in de aanpak van het plan-MER ten opzichte van hetgeen in de Notitie R&D is omschreven. De belangrijkste wijzigingen zijn vastgelegd in een zogenoemd addendum (addendum I) dat in december 2009 door GS is vastgesteld.

Per 1 juli 2010 is een wetswijziging met betrekking tot de m.e.r.-regelgeving van kracht geworden. Deze wijziging stelt de verplichting om in de voorfase van een m.e.r.-procedure naast het raadplegen van bestuursorganen en maatschappelijke organisaties in de voorfase burgerparticipatie ook toe te passen. De wetswijziging is van toepassing op alle procedures waarin nog geen ontwerpplan ter inzage is gelegd voor 1 juli. Aangezien dit hier het geval is, is de nieuwe regelgeving van toepassing.

Om die reden hebben wij de notitie Reikwijdte en Detailniveau van 15 juni 2010 tot en met 27 juli 2010 ter inzage gelegd en is aan eenieder gelegenheid geboden een zienswijze kenbaar te maken. Daarbij is uitdrukkelijk gevraagd de reactie te beperken tot hetgeen in dit stadium relevant is: visies op de te beschouwen (tracé-)alternatieven en de te onderzoeken milieuaspecten voor de Noordoostcorridor.

Er zijn 23 reacties binnengekomen. In twee gevallen zijn de eerdere brieven van organisaties opnieuw ingediend (als zienswijze). Dit is het geval bij de gemeente Laarbeek en bij de gezamenlijke natuur- en milieuorganisaties (BMF, Staatsbosbeheer, Brabants Landschap en Stichting Middengebied). Deze laatste organisaties hebben hun reactie verder aangevuld.

Verder zijn er 14 burgerzienswijzen (waarvan 1 anoniem en 4 identieke) en 7 zienswijzen van organisaties/groeperingen ontvangen. Het betreft respectievelijk; Stichting Klankbord Aarle-Rixtel, werkgroep Brouwberg Helmond, Platform Aarle-Rixtel, Stichting Dorpsraad Keldonk, Dorpsraad Nederwetten, Stichting Dorpsraad Eerde/Zijtaart en de Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost.

De ingekomen zienswijzen zijn tevens toegezonden aan de Commissie-mer. Aan de commissie-mer is gevraagd de zienswijzen te betrekken bij hun advies. De commissie heeft hierop op 13 september 2010 een aanvullend advies uitgebracht met enkele aanvullingen op het oorspronkelijke advies (zie bijlage).

Een deel van de vragen en opmerkingen uit de zienswijzen gaan over een detailniveau dat niet past bij de plan-MER fase en lopen vooruit op onderzoek dat pas in de project-MER fase aan bod komt.

In de nota van zienswijze is gereageerd op de ingediende reacties.

De eerder gemaakt opmerkingen van de gemeente Laarbeek en de gezamenlijke natuur- en milieuorganisaties worden niet meegenomen in de beantwoording omdat hier al eerder op gereageerd is (zie addendum I).

Met inachtnaam van de zienswijzen en van het advies van de commissie-m.e.r. stellen wij voor de volgende zaken (aanvullend) mee te nemen in het op te stellen plan-MER:

Nut en noodzaak De opmerkingen over nut en noodzaak en de toepassing van de ladder van Verdaas dienen te worden meegenomen in het plan-mer (zie ook addendum I).
Omvang studiegebied Nagegaan zal dienen te worden of het studiegebied voor het oplossen van de bereikbaarheid voldoende van omvang is. Het is gebruikelijk in een MER per aspect te bezien hoever de effecten reiken. Dit bepaalt de omvang van het studiegebied.
Ruimtelijke ontwikkelingen Verkeersmodellen en effectbeschrijvingen gaan uit van (vastgestelde) autonome ontwikkelingen. Voor diverse ruimtelijke ontwikkelingen die in het gebied gaande zijn, zoals het centrumgebied Peelvallei, de plannen voor een voetbalstadion te Helmond of de uitbreiding van een hippisch centrum, wordt de mate van meenemen in het plan-MER bepaald door het stadium waarin deze plannen zich bevinden.
Alternatieven/varianten De suggesties voor het meenemen van varianten (bijvoorbeeld bruggen, tunnels of tunnelbakken) zullen op hoofdlijnen aan bod komen in het plan-MER. In het te zijner tijd op te stellen project-MER zal, voor de dan resterende alternatieven, een aantal (gewenste) varianten worden meegenomen.
Kosten De kosten zullen na een detaillering van de tracés een belangrijke rol bij de afweging spelen. In een Businesscase zullen de kosten en baten nader in beeld worden gebracht.
Compensatie Nagegaan zal moeten worden in welke mate gecompenseerd moet worden en waar mogelijkheden voor natuurcompensatie gelegen zijn. Dit op globale wijze, passend bij het detailniveau van een plan-MER. In het project-MER zal dit gedetailleerder worden uitgewerkt.
Leesbaarheid In één van de zienswijzen wordt uitgebreid ingegaan op het gebruik van vakjargon en de leesbaarheid van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Er dient gestreefd te worden naar een voor een breed publiek leesbaar en helder opgebouwde en geïllustreerde rapportage.

Dit addendum II vormt samen met addendum I en de notitie R&D het toetsingskader voor het plan-MER.

In hoofdstuk 5 van de notitie Reikwijdte en Detailniveau van de planMER is de globale planning van de besluitvormingsprocedure geschetst.

De planning is in goed overleg met de regio aangepast. Het vaststellen van de ontwerp-provinciale structuurvisie RO deel D 'Brainport oost', inclusief planMER, vindt plaats in oktober 2010, waarna de inspraak volgt.

In hoofdstuk 5 werd er nog van uitgegaan dat tegelijk met de inspraak over de resultaten van de plan-m.e.r. fase een notitie Reikwijdte en Detailniveau van de projectMER (voorheen startnotitie besluit-MER) in de inspraak zou worden gebracht. Dit zal echter niet gebeuren. Om in een dergelijke notitie de reikwijdte en detailniveau en de aanpak voor de vervolgfase goed en met voldoende draagvlak te kunnen beschrijven, is het van belang om eerst de inspraakreacties over de partiële herziening van de ontwerp-provinciale structuurvisie RO deel D af te wachten. Wel zijn de aanbevelingen voor onderzoek in die volgende fase opgenomen in het advies van de Stuurgroep en de afwegingsnotitie en komen terug in het ontwerpbesluit van GS.

Bijlage 1

Advies commissie voor de milieueffectrapportage

Zuidoostvleugel Brabantstad Noordoostcorridor

**Aanvullend advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport**

13 september 2010 / rapportnummer 2319-50

1. Hoofdpunten van het advies

De provincie Brabant heeft het voornemen de bereikbaarheid van de zogenoemde Noordoostcorridor¹ in Zuidoostvleugel BrabantStad te verbeteren, als onderdeel van de integrale ontwikkeling van dit gebied. Voorgesteld wordt de bereikbaarheid te verbeteren via opwaardering van de N279 tussen Veghel en Asten, en de aanleg van een nieuwe oost-westverbinding tussen de N279 en de A58. Ter ondersteuning van de besluitvorming hierover wordt de procedure van plan-milieueffectrapportage (plan-m.e.r.) doorlopen.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')² is gevraagd advies uit te brengen over de reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectrapport (MER). Zij beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het volwaardig meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een analyse van de knelpunten en ambities op het gebied van bereikbaarheid, woon- en leefmilieu (inclusief recreatie), landschap- en cultuurhistorie, bodem, water en natuur. Beschrijf de belangrijkste dilemma's en afwegingen die hieruit volgen, en welke keuzen mogelijk zijn;
- een integrale gebiedsvisie over de ontwikkelingsrichting van de Noordoostcorridor als onderdeel van Zuidoostvleugel BrabantStad;
- een uitwerking van alternatieven voor de Noordoostcorridor op basis van de Zevensprong van Verdaas;
- een vergelijking van de alternatieven op doelbereik³ en milieu- en natuureffecten op korte en lange termijn, en op verschillende ruimtelijke schaalniveaus;
- mede op basis van bovenstaande vergelijking een onderbouwing van het gekozen alternatief.

Neem een samenvatting op die een transparante beschrijving geeft van de problemen, doelen, alternatieven en (milieu-)effecten, en voorzien is van duidelijk kaartmateriaal. De samenvatting moet een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER en inzicht geven in de informatie op basis waarvan de afwegingen worden gemaakt.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (Notitie R&D) van 19 augustus 2009. Dat wil zeggen dat dit in advies niet wordt ingegaan op punten die naar de mening van de Commissie in deze Notitie R&D al voldoende aan de orde zijn gekomen. Op basis van de ontvangen inspraakreacties heeft de Commissie haar eerdere advies voor reikwijdte en detailniveau, d.d. 19 oktober 2009, aangepast en aangevuld.

¹ Ruwweg het gebied tussen Eindhoven, Veghel, Helmond en Asten.

² Zie bijlage 1 voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie die over dit project adviseert en voor overige projectgegevens.

³ Waaronder het doel om de Strabrechtse Heide en het Middengebied te ontlasten.

2. Beleidskader

In het verleden zijn voor de ontwikkeling van de Zuidoostvleugel Brabantstad al veel studies uitgevoerd, waaronder de BOSE-studie (2004), de MIRT-studie Zuidoostvleugel Brabantstad (2008) en de MEROS-studie (2009). Geef aan welke uitgangspunten en aanbevelingen uit deze studies zijn voortgekomen ten aanzien van de gebiedsontwikkeling van de Noordoostcorridor.

Beschrijf hoe de uitkomsten van het onderhavige plan-MER gaan/kunnen doorwerken in het plan-MER voor de nieuwe Structuurvisie Brabant 2010 en hoe afstemming plaatsvindt met de uitkomsten van het plan-MER voor het Centrumgebied Groene Peelvallei.⁴

Geef ook aan welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) gelden bij dit voornemen. Verwijs daarvoor naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd.

⁴ Zie in dit verband de zienswijze van Y. de Graaf (zienswijze nr. 1, bijlage 2).

3. Doorwerking Commissie Elverding

In de Notitie R&D is aangegeven dat voor de Noordoostcorridor is afgesproken zoveel mogelijk te werken langs de lijnen van het advies van de Commissie Elverding. De Commissie is van mening dat dit voor deze studie het volgende betekent:

- vroege en ruime participatie van alle belanghebbenden zowel bij de probleemanalyse, de vaststelling van nut en noodzaak, de formulering van ambities en mogelijke oplossingsrichtingen, als bij de keuze van het voorkeursalternatief;
- een integrale gebiedgerichte benadering, waarbij verschillende alternatieven voor verbetering van de bereikbaarheid tegen elkaar afgewogen worden, en afstemming en afweging plaatsvindt met andere doelstellingen voor het gebied, bijvoorbeeld t.a.v. natuur, milieu en landschap. Deze benadering vraagt dus om een heldere en breedgedragen gebiedsvisie, en gaat verder dan de huidige praktijk die veelal uitgaat van alléén inpassing van nieuwe of uitbreiding van bestaande infrastructuur;
- een afweging van effecten op basis van expert judgement en (zo mogelijk eenvoudige) berekeningen. Het detailniveau van de effectschattingen dient zodanig te zijn dat keuzes tussen alternatieven en conclusies afdoende kunnen worden onderbouwd. Aannemelijk moet worden gemaakt dat, eventueel met maatregelen 'achter de hand', aan de wettelijke eisen voor onder andere natuur, lucht en geluid kan worden voldaan;
- een afsluiting met een helder, breed gedragen en financieel geborgd (voorkeurs-) besluit, waarmee stabiliteit wordt gecreëerd voor de latere planuitwerkingsfase.

4. Probleem- en doelstellingen en gebiedsafbakening

Beschrijf de beleidskaders, wet- en regelgeving en de regionale en lokale gebiedsdoelen voor bereikbaarheid, woon- en leefmilieu, landschap- en cultuurhistorie, bodem, water, natuur en recreatie. Beschrijf in welke mate - en geef op kaart aan waar - deze doelen, uitgaande van de autonome ontwikkeling, met elkaar interfereren. Geef een overzicht van de belangrijkste dilemma's en afwegingen die hieruit volgen, en welke keuzen mogelijk zijn.

4.1 Bereikbaarheid

Onderbouw nut en noodzaak van het initiatief. Geef daartoe, bijvoorbeeld met behulp van het verkeersmodel van de Stadsregio Eindhoven, inzicht in de huidige en de toekomstige bereikbaarheidsknelpunten in het studiegebied. Geef daarbij aan welke uitgangspunten zijn verondersteld ten aanzien van de autonome ontwikkelingen. Als niet zeker is of, dan wel in welke vorm bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen⁵ doorgaan, adviseert de Commissie hiervoor scenario's uit te werken. Op basis daarvan kan inzicht worden verkregen in de bandbreedte in ernst (best-case en worst-case), aard en locatie van de bereikbaarheidsproblemen. Maak prognoses voor het jaar dat tien jaar ligt na het veronderstelde gereed komen van het initiatief. Een doorkijk naar latere jaren is gewenst om de robuustheid van de te kiezen oplossing aan te tonen.

De Commissie gaat er van uit dat de invoering van prijsbeleid in de autonome ontwikkeling wordt meegenomen. Geef aan welke kenmerken voor prijsbeleid als uitgangspunt zijn genomen. Ga daarbij in op de differentiatie naar plaats-, tijd-, voertuig- en milieukeurmerken.

Geef aan in welke mate de bereikbaarheidsproblematiek veroorzaakt wordt door:

- doorgaand, regionaal, respectievelijk lokaal verkeer;
- personenverkeer, respectievelijk goederenvervoer.

Beschrijf de verdeling van de verkeersstromen over de mogelijke weg- en OV-routes.

Geef, naast de analyse van de verkeersstromen, ook een beschrijving van de verkeerssituatie op het hoofdwegennet (HWN) en het onderliggende wegennet (OWN), aan de hand van:

- de reistijden en de betrouwbaarheid daarvan, en de omvang van de congestie op de relevante deeltrajecten in voertuigverliesuren per doelgroep (woon-werkverkeer, goederenvervoer en overig verkeer);
- de verhouding tussen de intensiteiten in de spitsperioden en de beschikbare capaciteit (I/C-verhouding);
- het aandeel sluipverkeer, dat wil zeggen verkeer dat gezien herkomst en bestemming zou thuishoren op het HWN, maar gebruik maakt van het OWN, en omgekeerd;
- de bestaande en te verwachten verkeersveiligheidsknelpunten;
- de (ruimtelijke) samenhang in de gesignaleerde bereikbaarheidsproblematiek op de weg enerzijds en het fietsnetwerk en de OV-infrastructuur anderzijds. Maak bij de OV-infrastructuur onderscheid tussen het OV per spoor en het stadsgewestelijke OV;
- hoe vaak ongelukken en calamiteiten voorkomen en welke omleidingsroutes en oplossingen dan beschikbaar zijn.

Geef aan wanneer sprake is van een robuuste en toekomstvaste oplossing voor de bereikbaarheid. Verwerk daarin, naast de nationale streefwaarden uit de Nota Mobiliteit (NoMo), ook de regionale en lokale bereikbaarheidsdoelen. Concretiseer de bereikbaarheidsdoelen zodanig dat de onderzochte alternatieven beoordeeld kunnen worden

⁵ Denk aan woningbouwlocaties, bedrijventerreinen en plannen voor een voetbalstadion, uitbreiding van een hippisch centrum, etc. in het Centrumgebied Groene Peelvallei (zie voor dit laatste de zienswijze van Y. de Graaf (zienswijze nr. 1, bijlage 2).

op hun bijdrage hieraan. Geef aan welke ruimte de gestelde bereikbaarheidsdoelen laten voor het ontwikkelen van alternatieven die gunstig zijn voor andere gebiedsdoelen. Met andere woorden: in welke mate kan genoeg genomen worden met minder dan 100% realisatie van de bereikbaarheidsdoelen als daarmee andere gebiedsdoelen (eerder of beter) gerealiseerd kunnen worden, en vice versa.

4.2 Woon- en leefomgeving

Geef inzicht in de bestaande en toekomstige knelpunten bij autonome ontwikkeling op het gebied van luchtkwaliteit, geluidhinder, sociale veiligheid, verkeersveiligheid en externe veiligheid, voor zover samenhangend met verkeer en vervoer. Beschrijf de gebiedsdoelen en ambities om bovenstaande knelpunten te verminderen of op te heffen. Geef aan welke doelstellingen er bestaan om de aantrekkelijkheid van landschap en natuur voor recreatie te verbeteren.

Geef aan in welke mate de gebiedsdoelen voor luchtkwaliteit en geluidhinder, uit oogpunt van volksgezondheid, verder gaan dan het halen van de wettelijke grenswaarden. De Commissie wijst in dit verband op de doelstellingen voor volksgezondheid^{6,7} zoals verwoord in het NMP4, het Actieprogramma Gezondheid en Milieu (2002-2006)⁸ en de Nationale Aanpak Milieu en Gezondheid (2008-2012).

4.3 Landschap en cultuurhistorie (incl. archeologie)

Geef op kaart aan waar zich in het studiegebied de landschappelijke en cultuurhistorische waardevolle gebieden bevinden. Relevant in dit verband zijn de gebieden met status van Nationaal Landschap (het Groene Woud) of Belvederegebied (het Dommeldal). Beschrijf de landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden van deze gebieden. Beschrijf de bestaande en toekomstige bedreigingen voor deze waarden, voor zover samenhangend met verkeer en vervoer.⁹ Denk hierbij bijvoorbeeld aan barrièrewerking, verrommeling, en aantasting van de openheid, samenhang en gaafheid. Beschrijf de gebiedsdoelen en ambities om bovenstaande knelpunten te verminderen of op te heffen.

4.4 Bodem- en water

Geef inzicht in de opbouw van de bodem, het reliëf (geomorfologie) en het watersysteem (geohydrologie) in het studiegebied, met nadruk op de gebieden langs de Dommel en de Zuid-Willemsvaart, de bodembeschermingsgebieden, de grondwaterbeschermingsgebieden en de hydrologische aandachtsgebieden. Beschrijf de bestaande en toekomstige bedreigingen voor het bodem- en watersysteem in bovengenoemde gebieden en de ambities om deze bedreigingen te verminderen of op te heffen.

⁶ Op basis van de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv). Het doel van de Wcpv is gezondheidswinst: het verlengen van gezonde levensverwachting, het voorkomen van vermijdbare sterfte en het verhogen van de kwaliteit van het leven. De Wcpv stelt dat gemeenten dit kunnen bewerkstelligen door gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen mee te laten wegen. De Wcpv verplicht de gemeenten elke vier jaar een nota gemeentelijk gezondheidsbeleid vast te stellen.

⁷ Op basis van de EU-richtlijn 2001/42/EG voor m.e.r. op strategisch niveau is gezondheid expliciet benoemd als milieueffect in de Nederlandse regelgeving voor plan-MER.

⁸ Hierin worden m.e.r. en SMB (plan-m.e.r.) expliciet als belangrijke instrumenten genoemd om de integratie van gezondheid en milieu in lokaal beleid te bevorderen.

⁹ Bijvoorbeeld het aantal aansluitingen op de voorziene oost-west verbinding zal sterk bepalend zijn voor de landschappelijke kwaliteit van het gebied.

4.5 Natuur

In het studiegebied liggen verschillende beschermde natuurgebieden, zoals het Natura 2000-gebied 'Strabrechtse Heide' en het Dommeldal, onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ook hebben het Rijk en de regio de intentie uitgesproken om het Middengebied tussen Eindhoven en Helmond de status van Rijksbufferzone te geven.¹⁰ Geef op kaart aan waar deze gebieden zich bevinden, als ook de bijbehorende beschermingskaders. Geef inzicht in de bestaande en toekomstige knelpunten op het gebied van stikstofdepositie¹¹, geluidhinder, lichthinder en barrièrewerking, voor zover gerelateerd aan verkeer en vervoer. Beschrijf de gebiedsdoelen en -ambities om deze knelpunten te verminderen of op te heffen.

¹⁰ In dit verband hebben recent de gezamenlijke natuur- en milieuorganisaties een groenblauwe ambitie gepresenteerd als inbreng ten behoeve van de integrale gebiedsontwikkeling. Ze geven daarbij een overzicht van prioritaire maatregelen die ernstige (landschapsecologische) knelpunten en barrières moeten opheffen en zo bijdragen aan ontwikkeling van een robuuste EHS (H+N+S, juni 2009. Inzet groenblauwe raamwerk Zuid-oost Brabant).

¹¹ In de Notitie R&D is aangegeven dat gezien de afstand geen significante effecten van N-depositie op Natura 2000-gebied Strabrechtse Heide te verwachten zijn. De Commissie adviseert dit met een berekening en referenties nader te onderbouwen.

5. Alternatieven

Ontwikkel alternatieven op basis van een brede gebiedsvisie over de ontwikkelingsrichting van de Noordoostcorridor binnen de Zuidoostvleugel BrabantStad.¹² Werk alternatieven met ruimtelijke scenario's en maatregelenpakketten uit op basis van de zogenoemde Zevensprong van Verdaas¹³:

1. Sturen op ruimtelijke visie en ambities (ruimtelijke ontwikkelingen aanpassen / optimaliseren op basis van wat qua bereikbaarheid mogelijk is);
2. Anders betalen voor mobiliteit (regionaal of lokaal prijsbeleid invoeren bovenop de landelijke generieke invoering van kilometerbeprijzing);
3. Benutten van mogelijkheden van mobiliteitsmanagement en vraagbeïnvloeding;
4. Beter benutten en uitbreiden van het openbaar vervoer (vervoer per spoor, water, metro en tram, het verbeteren van OV-aansluitingen en het beter aansluiten van het OV-netwerk op verplaatsingspatronen), en het verbeteren van het fietsnetwerk;
5. Beter benutten van de bestaande infrastructuur;
6. Aanpassen van bestaande infrastructuur;
7. Aanleggen van nieuwe infrastructuur.

Ga na hoe het (maximaal) uitwerken en het optimaliseren van ieder van de oplossingsrichtingen uit de Zevensprong van Verdaas kan bijdragen aan het realiseren van de bereikbaarheids- en andere gebiedsdoelen. Hiermee wordt inzicht verkregen in de totale bandbreedte aan keuzes die gemaakt kunnen worden bij de samenstelling van ruimtelijke scenario's en maatregelenpakketten.

Geef inzicht in de flexibiliteit van de alternatieven. Wat gebeurt er indien mocht blijken dat gedurende de looptijd van het plan de bereikbaarheidsdoelen en/of de overige gebiedsdoelen toch niet gehaald worden, dan wel gemakkelijker gehaald worden dan eerder voorzien.

Bespreek terugvalopties en alternatieve oplossingsrichtingen als de haalbaarheid van een bepaalde oplossingsrichting bestuurlijk, milieukundig of financieel nog onzeker is. Geef daarnaast aan welke oplossingsrichtingen wel of niet los van elkaar kunnen worden gezien, en welke oplossingsrichtingen elkaar uitsluiten.

Geef aan in welke mate de alternatieven breed gedragen en financieel verantwoord en geborgd zijn.

Geef aan of mogelijk andere verkeerskundige oplossingen/alternatieven in beeld komen indien voor een groter studiegebied wordt gekozen.¹⁴

¹² Zie in dit verband ook de zienswijzen van de Brabantse Milieufederatie en het Brabants Landschap (zienswijzen nr. 16, respectievelijk 17, bijlage 2).

¹³ Maak bij de ontwikkeling van alternatieven gebruik van de resultaten van de BOSE-studie.

¹⁴ In de zienswijze van het Platform Aarle –Rixtel wordt aangegeven dat het studiegebied voor het oplossen van de bereikbaarheid zich ten onrechte beperkt tot de Stadsregio (zienswijze nr. 7, bijlage 2).

6. Beoordelingskader en effectbepaling

6.1 Beoordelingskader

De Commissie adviseert bij de effectbeoordeling van de alternatieven expliciet onderscheid te maken tussen de perioden tot 2020 en 2020-2040, en tussen effecten op het niveau van de Noordoostcorridor, de Zuidoostvleugel Brabantstad en de provincie Brabant. Beoordeel de alternatieven op zowel doelbereik, (milieu-)effecten als robuustheid.

Hanteer als hoofdrubrieken voor het beoordelingskader de ambities en doelen ten aanzien van 'bereikbaarheid', 'woon- en leefmilieu (inclusief recreatie)', 'landschap- en cultuurhistorie', 'bodem en water' en 'natuur'. Breng onder deze hoofdrubrieken de thema's, aspecten en beoordelingscriteria onder zoals genoemd in tabel 4.1 van de Notitie R&D. Betrek aanvullend:

- bij 'woon- en leefmilieu' de gevolgen voor de verkeersveiligheid en de volksgezondheid;¹⁵
- bij 'landschap en cultuurhistorie' de doorsnijding en eventuele vernietiging van samenhangende landschapseenheden;
- bij 'natuur' de mate van versterking dan wel aantasting van het Dommeldal, de Strabrechtse Heide en het Middengebied.¹⁶

6.2 Effectbepaling

De Commissie adviseert de effecten te bepalen op basis van expert judgement en waar relevant te onderbouwen met berekeningen. Van belang is dan wel de consistentie tussen informatie uit verschillende bronnen te borgen. Ramingen van effecten tot 2020 kunnen preciezer en kwantitatiever zijn dan die voor de periode 2020-2040.¹⁷ Het detailniveau van de effectschattingen dient zodanig te zijn dat keuzes tussen alternatieven en conclusies (bijvoorbeeld ten aanzien van het kunnen voldoen aan wettelijke eisen) voldoende kunnen worden onderbouwd.

Geef nadrukkelijk aan welke onzekerheden in de effectbepaling een rol spelen, hoe groot deze onzekerheden bij benadering zijn, en in welke mate terugvalopties en alternatieve oplossingsrichtingen (maatregelen 'achter de hand') beschikbaar zijn.

Geef ook aan in hoeverre aan de wettelijke eisen en (eventueel verdergaande) ambities voor woon- en leefmilieu, landschap en cultuurhistorie, natuur en klimaat voldaan kan worden.¹⁸ Neem daarbij in beschouwing dat in de toekomst mogelijk verdere aanscherping van de wettelijke eisen zal plaatsvinden.¹⁹

Geef aan waar binnen het betrokken gebied (Middengebied / Rijk van Dommel en Aa) mogelijkheden aanwezig zijn voor de benodigde compensatie van door het voornemen

¹⁵ In dit verband is het niet alléén relevant of alternatieven aan de wettelijke grenswaarden voor luchtkwaliteit en geluidhinder voldoen, maar ook in welke mate de alternatieven verschillen in effecten onder de grenswaarden.

¹⁶ Daarbij is het niet alléén relevant of aan de wettelijke eisen qua natuurwetgeving wordt voldaan, maar ook in welke mate de alternatieven een bijdrage leveren aan daadwerkelijke versterking van deze gebieden.

¹⁷ Indien bepaalde ontwikkelingen niet zeker zijn kan voor de effectbepaling gewerkt worden met scenario's.

¹⁸ Denk daarbij bijvoorbeeld aan de gewenste ontlasting van het Middengebied tussen Eindhoven en Helmond.

¹⁹ Denk daarbij bijvoorbeeld aan mogelijke aanscherping van de luchtkwaliteitseisen voor PM_{2,5}.

verloren natuurwaarden (zowel kwantitatief als kwalitatief), dan wel in welke mate en waar compensatie buiten dit gebied gezocht moet worden.²⁰

Beschrijf globaal de voor- en nadelen van de alternatieven voor de externe veiligheid, voor zover onderscheidend tussen de alternatieven.²¹

²⁰ Zie in dit verband de zienswijzen van de Brabantse Milieufederatie en het Brabants Landschap (zienswijzen nr. 16, respectievelijk 17, bijlage 2).

²¹ Zie in dit verband de zienswijzen van de Gemeente Laarbeek en de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (zienswijzen 4, respectievelijk 14, bijlage 2).

7. Overig

Monitoring en evaluatie

Geef aan hoe tussentijdse monitoring en terugkoppeling naar de oorspronkelijke bereikbaarheids- en andere gebiedsdoelen in het proces van uitvoering zal worden ingebed.

Kaartmateriaal

Gebruik recent kaartmateriaal met duidelijke legenda en goed leesbare topografische namen. Met het oog op een goede communicatie richting markt, publiek en overheden geeft de Commissie in overweging om het kaartmateriaal tevens beschikbaar te stellen als KML-bestand²². De gegevens zijn dan te downloaden en samenhangend te bekijken.

Samenvatting

De samenvatting moet een transparante beschrijving geven van de problemen, doelen, alternatieven en (milieu-)effecten en voorzien zijn van duidelijk kaartmateriaal. Het moet een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER en inzicht geven in de informatie op basis waarvan de afwegingen worden gemaakt. Besteed in het bijzonder aandacht aan de vergelijking van de alternatieven.

²² KML is een bestandsformaat waarin geografische gegevens met een Earth browser (zoals Google Earth en Google Maps) worden weergegeven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Provinciale Staten van Noord-Brabant

Bevoegd gezag: het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Besluit: over de verbetering van de Noordoostcorridor ten behoeve van de vaststelling van de provinciale Structuurvisie

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor diverse m.e.r.-plichtige besluiten, zoals de aanleg van de voorgenomen 'T'

Activiteiten: Verbetering van de bereikbaarheid van de Noordoostcorridor in Zuidoostvleugel Brabantstad

Bijzonderheden:

Op basis van de ontvangen inspraakreacties heeft de Commissie haar eerdere advies voor reikwijdte en detailniveau, d.d. 19 oktober 2009, aangepast en aangevuld.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in het Brabants Dagblad: 21 augustus 2009

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 24 augustus 2009

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 19 oktober 2009

aankondiging start aanvullende procedure in het Brabants Dagblad: 12 juni 2010

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 30 juni 2010

aanvullend advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 13 september 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:

- ing. E.H.A. de Beer
- dr. G.P.J. Draaijers (werkgroepsecretaris)
- dr. F.H. Everts
- prof.dr.ir. F.M. Maas
- ir. J. Termorshuizen
- ir. A. van der Velden (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de hierna genoemde informatie die van het bevoegde gezag is ontvangen, als uitgangspunt.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Remie Fiscaal Juridisch Adviesbureau, namens T.G.G. van Kessel, Helmond
2. E. Goedhart-van Rees, Son en Breugel
3. A. van Zandvoort en A. Heesakkers, Mariahout
4. College van B&W gemeente Laarbeek, Beek en Donk
5. A.J. Kerssemakers, Laarbeek
6. J. Daniels, namens de bewoners van de Laarbeekse en Nuenense woonwijken Achterbosch, Bosrand, Deense Hoek, 't Hof, Molenheide, Opstal, 't Rooiven, Rullen en Stad van Gerwen, Lieshout – 99 medeondertekenaars
7. P. Verschuuren, namens Stichting Platform Aarle-Rixtel, Aarle-Rixtel
8. J. Weijnen, namens Werkgroep Brouwberg Helmond, Helmond
9. J.F. Grootte, namens Dorpsraad Nederwetten, Nederwetten
10. H.Th.M. van Beek, namens de Stichting Klankbord, Aarle-Rixtel
11. anoniem
12. N.A.P. Althuisen, Aarle-Rixtel
13. A. Bouw en R. Bouw, Lieshout
14. Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, Eindhoven
15. Stichting Dorpsraad Keldonk, Keldonk
16. Brabantse Milieufederatie, Tilburg
17. A. Bekkers, namens Dorpsraad Eerde, Eerde
18. M. van Berlo-Biemans, Lieshout
19. J.F.A. van de Ven, A.J.M. van de Ven-Maas, S.F. van Niele en M.H.C. van Niele-van de Ven, Lieshout
20. J.H.W. Tinselboer, 's-Hertogenbosch

Aanvullend advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Zuidoostvleugel Brabantstad Noordoostcorridor

De provincie Brabant heeft het voornemen de bereikbaarheid van de zogenoemde Noordoostcorridor in Zuidoostvleugel Brabantstad te verbeteren, als onderdeel van de integrale ontwikkeling van dit gebied. Voorgesteld wordt de bereikbaarheid te verbeteren via opwaardering van de N279 tussen Veghel en Asten, en de aanleg van een nieuwe oost-westverbinding tussen de N279 en de A58.

Ter ondersteuning van de besluitvorming hierover wordt de procedure van plan-milieueffectrapportage (plan-m.e.r.) doorlopen.

ISBN: 978-90-421-3122-4

Bijlage 2

Nota van zienswijzen

Bij de beoordeling van de zienswijzen is onderstaande categorisering gehanteerd.
In de beantwoording worden de codes in alfabetische volgorde aangehaald.

Code	Onderwerp
A	Algemeen
B	Plan-m.e.r.-procedure
C	Besluitvorming en vervolgproces
D	Nut en noodzaak
E	Plan- en studiegebied
F	Alternatieven en varianten
G	Keuze beoordelingscriteria
H	Economische positionering
I	Woon- leef- en werkklimaat
J	Ruimtegebruik
K	Nationale bereikbaarheid
L	Regionale bereikbaarheid
M	Ontwikkeling Openbaar vervoer
M	Realiseren fietsnetwerk
O	Natuur
P	Landschap, cultuurhistorie, archeologie
Q	Bodem en water
R	Geluid
S	Lucht
T	Externe veiligheid
U	Mitigerende en compenserende maatregelen

In onderstaand overzicht (en het overzicht van de commissie-m.e.r.) is een drietal zienswijzen niet apart opgenomen. Het betreft de zienswijzen van P. Silvis, Lieshout (1709535), T. Ceelen, Lieshout (1709548) en G. Raaijmakers/T. Verhappen, Aarle-Rixtel (1709765). Deze zienswijzen verwijzen naar de reactie van dhr. Daniels en zijn in die zin identiek. Om praktische reden verwijzen wij hier naar de beantwoording onder brief nr 1709173 van J. Daniels.

Brief nr.	Indiener	Inhoudelijk reactie (samengevat)	Code	Beantwoording
1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	Indiener acht de Notitie Reikwijdte en detailniveau een ongeschikt stuk om de burgers te informeren over de ruimtelijke ontwikkelingen rond Eindhoven en Helmond.	A	De notitie Reikwijdte en detailniveau is een wettelijk voorgeschreven rapport-vorm. Burgers worden op verschillende manieren betrokken bij de ontwikkelingen.
1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	Indiener wijst op de vele onduidelijke verwijzingen naar termen en publicaties die de indiener niet bekend zijn en geeft in een aantal voorbeelden aan dat de leesbaarheid te wensen over laat.	A	Ondanks de complexiteit en veelomvattendheid van de beoogde ontwikkelingen wordt gestreefd naar heldere en goed leesbare rapportages.
1709874	BMF	Indiener is van mening dat eerdere commentaren onvoldoende zijn verwerkt en handhaven die.	A	Reacties en (eerdere) commentaren zullen worden beoordeeld en indien wenselijk worden verwerkt in het op te stellen plan-MER.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om de geraamde kosten en de beschikbare middelen aan te geven.	A	Het plan-MER dient de milieueffecten van alle alternatieven te beschrijven, en derhalve niet de kosten en baten. Deze spelen naast de milieueffecten en o.a. de ruimtelijke kansen en draagvlak wel een rol in de bestuurlijke afweging.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners gaan ervan uit dat alle alternatieven volwaardig worden beschreven en afgewogen.	A	In het plan-MER dienen de effecten van alle in beschouwing genomen alternatieven op de diverse aspecten objectief te worden vergeleken.

1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indiener verzoeken om relevante rapporten beschikbaar te stellen om de achtergrond van de Notitie te verduidelijken en de leesbaarheid te vergroten. Hier wordt gedacht aan de MIRT-verkenning en andere relevante documenten.	A	De MIRT-verkenning is een openbaar stuk. Relevante resultaten van andere achterliggende onderzoeken dienen beschikbaar te komen.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener geeft aan dat hij de reactie van de BMF volledig onderschrijft en ook als door hem ingebracht beschouwd.	A	Zie de beantwoording onder BMF.
1710158	Dorpsraden Eerde en Zijtaart	Indiener onderschrijft de projectdoelstellingen en nut en noodzaak van de voorgenomen activiteit, maar vraagt in algemene zin aandacht voor een zorgvuldige afweging van diverse belangen.	A	Wij zijn verheugd dat u de projectdoelstellingen en nut en noodzaak van de voorgenomen activiteit onderschrijft. In het plan-MER dienen de milieueffecten van de alternatieven op verschillende aspecten zuiver in beeld te worden gebracht, passend bij het abstractieniveau van een plan-MER op structuurvisieniveau. Dit draagt bij aan een zorgvuldige afweging. De afweging van de diverse belangen is een bestuurlijke keuze.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Redactionele opmerkingen: N29 moet worden vervangen door N279; Bij het Noordelijk alternatief moet 'vorm' vervangen worden door 'wordt'.	A	Dit dient te worden aangepast in het plan-MER.
1710505	Mevr. Van Berlo-Biemans, Lieshout	Indiener vindt de leesbaarheid van de Notitie voor verbetering vatbaar.	A	Wij streven naar heldere en leesbare rapporten.
1710505	Mevr. Van Berlo-Biemans, Lieshout	Indiener sluit zich aan bij de zienswijzen van dhr J. Daniels en de BMF	A	Zie de beantwoording onder BMF.

1709585	Stichting Klankbord, Aarle-Rixtel	De indiener kwalificeert de aanduiding van de weg als 'Gast in het landschap' als 'ongekend'.	A	Met de aanduiding 'Gast in het landschap' is slechts bedoeld dat de oost-west verbinding géén ontwikkel-as wordt, waarlangs diverse economische activiteiten ontwikkeld mogen worden.
1709585	Stichting Klankbord, Aarle-Rixtel	Indiener vraagt inzicht in het Technisch document dat in de Notitie Reikwijdte en detailniveau wordt aangehaald.	A	Relevante resultaten van achterliggende onderzoeken dienen beschikbaar te komen.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener stelt dat een zorgvuldige keuze alleen mogelijk is als alle optimalisaties worden meegenomen in het plan-MER. Indiener vraagt met klem de tunnelvariant voor het Wilhemina-alternatief mee te nemen in het plan-MER.	A/F	In het plan-MER dienen de tracé-alternatieven meegenomen te worden waarvan het mogelijk en zinvol is om de milieueffecten te bepalen. Meer gedetailleerde inrichtingsvarianten (zoals tunnels, tunnelbakken, bruggen ed). zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners zijn van mening dat de doelstelling over bereikbaarheid van de vier clusters van de Brainport bij de afweging goed onderbouwd moet worden.	A/G	De bereikbaarheid van de clusters van Brainport zal in het plan-MER onderzocht moeten worden.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners vragen zich af hoe alternatieven worden afgewogen als in het planMER kosten en baten niet worden beschreven.	A/G	Het plan-MER beschrijft de milieu-effecten van alle alternatieven, en derhalve niet de kosten en baten. Deze spelen naast de milieu-effecten en o.a. de ruimtelijke kansen wel een rol in de afweging bij de bestuurlijke keuze.
1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	Indiener stelt dat er geen 4 economische clusters op de 4 hoekpunten van de ruit liggen, maar slechts 2.	A/H	In het plan-MER wordt het effect onderzocht op 4 economische clusters van Brainport, te weten High Tech, Medical technology and Life sciences, Food and Nutrition en Automotive. Deze zijn in onze ogen relevant en daarom op het kaartmateriaal aangegeven.

1709874	BMF	Indiener is van mening dat de natuurwaarden en voorgestelde maatregelen uit het rapport 'Inzet groenblauw raamwerk Zuidoost Brabant' bij de planvorming voor de Noordoostcorridor moeten worden betrokken	A/O	Deze overwegingen dienen, voor zover passend bij het detailniveau van de plannen, te worden betrokken in de planvorming voor de Noordoostcorridor en voor de gebiedsontwikkeling Brainport-Oost.
1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	Waarom zijn maatschappelijke organisaties en de commissie m.e.r. niet opgenomen in de lijst met te raadplegen bestuursorganen.	B	Op grond van de vigerende wetgeving in 2009 was raadpleging van organisaties en de Commissie-m.e.r. bij plan-MER niet verplicht. Desalniettemin hebben wij toch gekozen voor raadpleging van maatschappelijke organisaties en de Commissie m.e.r., zoals in par. 1.3. ook is vermeld.
1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	Indiener uit een noodkreet over de wijze waarop de overheid (in dit geval) burgers informeert over op handen zijnde veranderingen in hun directe leefomgeving.	B	Wij streven naar heldere en duidelijke informatie over de beoogde veranderingen. Wij zijn hierbij gebonden aan diverse wettelijke procedurestappen en bijbehorende rapportages waarin ook veel technische zaken en details onderzocht en beschreven moeten worden. Voor de gemiddelde burger is dit wellicht niet altijd direct duidelijk. Toch streven wij er naar u via de uitgebrachte notities zo duidelijk mogelijk te informeren.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om een duidelijke procedure aan te geven.	B	De procedure wordt beschreven in paragraaf 1.4. en hoofdstuk 5 van de notitie Reikwijdte en Detailniveau.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners vinden de gevolgde procedure niet duidelijk en zijn van mening dat deze opnieuw moet worden gestart.	B	Vanwege de wetwijziging per 1 juli 2010 is alsnog de inspraakprocedure over de notitie Reikwijdte en detailniveau ingezet. Hiermee zijn de wettelijke procedures correct doorlopen. In het plan-MER zal de (aangepaste) procedure worden beschreven.

1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener verwacht dat de beschrijving van het Wilhemina-alternatief en het Noordelijk-alternatief uit het Technisch Document nogmaals tegen het licht worden gehouden.	B	Relevante resultaten van achterliggende onderzoeken dienen beschikbaar te komen. De alternatieven worden in het kader van het plan-MER opnieuw tegen het licht gehouden.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener wijst erop dat gezien de ligging in de EHS consultatie van de commissie m.e.r. verplicht is.	B	De commissie-m.e.r. is betrokken.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener vraagt zich af of de inhoud van de reactie nog kan leiden tot aanpassing van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.	B	Vanwege de wetswijziging per 1 juli 2010 is alsnog de inspraakprocedure over de notitie Reikwijdte en detailniveau ingezet. De inbreng uit ingediende zienswijzen zal serieus worden betrokken bij het opstellen van het plan-MER.
1707888	Mw. A. van Zandvoort en mw. A. Heesakkers, Mariahout	Er wordt regelmatig verwezen naar het technisch Document. Indiener vraagt of dit document ter inzage kan worden gelegd.	B	Relevante resultaten van achterliggende onderzoeken dienen beschikbaar te komen.
1709777	Stichting dorpsraad Keldonk	De dorpsraad Keldonk stelt een inhoudelijke reactie op haar zienswijze bijzonder op prijs en is bereid haar zienswijze mondeling toe te lichten.	B	Via deze notitie wordt inhoudelijk gereageerd op de ingebrachte zienswijzen. Bij onduidelijkheden zullen wij u benaderen.

1703405	T.G.G. van Kessel, Helmond	Indiener geeft aan dat verzuimd is in de kennisgeving aan te geven dat de voorgenomen activiteit in de EHS plaatsvindt (Wm, artikel 7.9 lid 3).	B	De nieuwe wettekst die per 1 juli 2010 in werking is getreden stelt dit inderdaad. Deze procedure is echter gestart voor de inwerkingtreding. Uiteraard zijn wij ons bewust van het feit dat het voornemen deels (afhankelijk van de verschillende alternatieven) in en nabij de Ecologische Hoofdstructuur is gelegen. Er dient in het plan-MER (uitgebreid) aandacht te worden besteed aan de effecten op de EHS.
1703405	T.G.G. van Kessel, Helmond	De notitie lijkt te zijn gebaseerd op de oude m.e.r.-procedure. De beschrijving van het proces is niet duidelijk. Project-m.e.r. en besluit-m.e.r. worden door elkaar gebruikt.	B	Om verwarring te voorkomen en efficiënt te kunnen werken is de beschikbare notitie R&D gehandhaafd. In de advertentietekst ten behoeve van de burgerparticipatie is aangegeven hoe omgegaan is met de gewijzigde procedure. De termen project-m.e.r. en besluit-m.e.r. worden in de praktijk door elkaar gebruikt maar duiden op dezelfde type procedure. De nieuwe wettekst hanteert consequent de term project-m.e.r.
1703405	T.G.G. van Kessel, Helmond	Indiener vraagt zich af of de zienswijze serieus meegenomen wordt bij het opstellen van het plan-MER.	B	Vanwege de wetswijziging per 1 juli 2010 is alsnog de inspraakprocedure over de notitie Reikwijdte en detailniveau ingezet. De inbreng uit zienswijzen zal worden betrokken bij het opstellen van het plan-MER.
1709468	Werkgroep Brouwberg, Helmond	Gezien de vakantieperiode houdt de werkgroep zich het recht voor om een aanvulling op de zienswijze in te dienen.	B	De periode om zienswijzen in te dienen bedraagt 6 weken. Dit is een gangbare periode waarbij ondanks vakanties wij van mening zijn dat er voldoende tijd is om zienswijzen in te dienen. Nadat het plan-MER is opgesteld wordt opnieuw gelegenheid geboden zienswijzen kenbaar te maken.

1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener pleit voor een brede participatie van maatschappelijke organisaties en vroegtijdige betrokkenheid (richtlijnen) van de commissie m.e.r..	B/C	Participatie van maatschappelijke organisaties is in dit proces vanaf het begin gewaarborgd. Vanwege de wijziging van de wet Milieubeheer per 1 juli 2010 alsnog burgerparticipatie over de notitie Reikwijdte en detailniveau uitgevoerd. Het opstellen van Richtlijnen (taak van het Bevoegd Gezag) is vervallen in de nieuwe wet. De provincie stelt via deze kadernotitie wel eisen aan het op te stellen plan-MER. De Commissie-m.e.r. is, alhoewel dit niet wettelijk vereist is, vanaf het begin betrokken.
1709585	Stichting Klankbord, Aarle-Rixtel	Indiener wijst op de grote bestuurlijke vooringenomenheid voor het Wilhelmina-alternatief die blijkt uit het persbericht van 26 februari 2010. Indiener heeft weinig vertrouwen in het vervolg van het proces.	B/C	In het plan-MER dienen alle alternatieven objectief te worden vergeleken. De beschreven milieueffecten worden meegewogen bij de bestuurlijke keuzes. Het Wilhelmina-alternatief is afkomstig uit het Bereikbaarheidsprogramma Zuidoostvleugel Brabantstad 2007. Hierin is het toen geduid als bestuurlijk voorkeursalternatief. (Ook de Stuurgroep Noordoostcorridor heeft het Wilhelmina-alternatief in haar <i>voorlopige</i> advies als bestuurlijk voorkeursalternatief aangegeven).
1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	Het is de indiener onduidelijk hoe de keuze van het voorkeursalternatief wordt bepaald en waarom in de pers al een jaar lang gesproken wordt over het Wilhelmina-alternatief als voorkeursalternatief.	B/F	In het plan-MER dienen alle alternatieven objectief te worden vergeleken. De beschreven milieueffecten worden meegewogen bij de bestuurlijke keuzes. Het Wilhelmina-alternatief is afkomstig uit het Bereikbaarheidsprogramma Zuidoostvleugel Brabantstad 2007. Hierin is het toen geduid als bestuurlijk voorkeursalternatief. (Ook de Stuurgroep Noordoostcorridor heeft het Wilhelmina-alternatief in haar <i>voorlopige</i> advies als bestuurlijk voorkeursalternatief aangegeven).

1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	Indiener is van mening dat het MER-onderzoek pas goed kan worden uitgevoerd als naast de alternatieven ook de varianten in grote lijnen vaststaan.	B/F	Wij hebben die alternatieven en (uitvoerings-) varianten in het plan-MER meegenomen waarvan het mogelijk en zinvol is om de milieu-effecten te beschrijven. Meer gedetailleerde inrichtingsvraagstukken van alternatieven en varianten zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Het bevreemdt de indiener dat het Wilhelmina-alternatief als voorkeurs-alternatief wordt aangeduid. Dit leidt tot verwarring.	B/F	In het plan-MER dienen alle alternatieven objectief te worden vergeleken. De beschreven milieueffecten worden meegewogen bij de bestuurlijke keuzes. Het Wilhelmina-alternatief is afkomstig uit het Bereikbaarheidsprogramma Zuidoostvleugel Brabantstad 2007. Hierin is het toen geduid als bestuurlijk voorkeursalternatief. Dit is ook in Addendum I aangegeven. (Ook de Stuurgroep Noordoostcorridor heeft het Wilhelmina-alternatief in haar <i>voorlopige</i> advies als bestuurlijk voorkeursalternatief aangegeven).
1709753	Dhr en mw. Bouw, Lieshout	Indieners willen graag persoonlijk geïnformeerd worden over de stand van zaken.	C	Indieners ontvangen deze kadernotitie. Actuele ontwikkelingen zijn te volgen via www.brabant.nl./noordoostcorridor .
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners geven aan dat geen overleg met direct betrokkenen heeft plaatsgevonden en vragen dit alsnog te doen.	C	Persoonlijk overleg met betrokkenen is (in dit stadium) niet wettelijk voorgeschreven. Als dit nodig is zullen wij zeker van deze optie gebruik maken.
1709557	Dorpsraad Nederwetten	De dorpsraad wil graag op de hoogte gehouden worden over de verdere ontwikkelingen inzake de Noordoostcorridor.	C	Indieners ontvangen deze kadernotitie. Actuele ontwikkelingen zijn te volgen via www.brabant.nl./noordoostcorridor .

1710158	Dorpsraden Eerde en Zijtaart	Indieners zijn van mening dat participatie onvoldoende is en wensen bij het proces betrokken te worden.	C	Participatie wordt in dit proces breed ingevuld (hiermee wordt voldaan aan adviezen van de Commissie Elverding). Vanwege de wijziging van de wet Milieubeheer per 1 juli 2010 is alsnog burgerparticipatie over de notitie Reikwijdte en detailniveau uitgevoerd.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener vindt het besluitvormingstraject ambitieus.	C	De vraagstukken in de regio maken een ambitieus besluitvormingstraject nodig. Hierbij wordt naast snelheid, ook steeds zorgvuldigheid betracht.
1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	Indiener plaatst vraagtekens bij de geschetste eenzijdige positieve wederkerigheid tussen de te realiseren infrastructuur en de beoogde gebiedsontwikkeling.	D	In het plan-MER dienen de milieu-effecten van de alternatieven op de diverse aspecten objectief te worden vergeleken, opdat het milieubelang een volwaardige plek krijgt in de afweging van belangen. De uitkomst van de afweging van de diverse belangen is uiteindelijk een bestuurlijke keuze. Deze is naast een milieufweging ook gebaseerd op kosten en baten en ruimtelijke kansen (en dus niet eenzijdig).
1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	Indiener betwijfelt de noodzaak van de introductie van de T (koppeling N279 aan oost-west verbinding).	D	Nut en noodzaak zullen in het plan-MER verder moeten worden aangegeven. In het plan-MER worden ook twee alternatieven onderzocht die de oost-west verbinding en de N279 los van elkaar beschouwen.
1709614	Anoniem, Lieshout	Indiener geeft aan dat de 7 stappen van Verdaas onjuist zijn toegepast en pleit voor optimalisering en effectbepaling voor de bestaande infrastructuur voordat besloten wordt tot aanleg van een nieuwe weg.	D	De toepassing van de stappen van Verdaas is in de MIRT-verkenning voor de hele Zuidoostvleugel toegepast. In het plan-MER zal dit gedetailleerder dan in de Notitie R&D beschreven moeten worden.

1709614	Anoniem, Lieshout	Indiener stelt dat afwaardering van de A270 in combinatie met aanleg van een nieuwe oost-west verbinding maatschappelijk onverantwoord is en pleit voor alternatieve besteding van de benodigde middelen (natuur, medische technologie, innovatie en onderwijs).	D	Het plan-MER dient de effecten van alle alternatieven te beschrijven, waaronder het 0-alternatief met daarin maatregelen ter optimalisering van de bestaande infrastructuur. Het plan-MER beschrijft niet de kosten en baten. Deze spelen naast andere factoren wel een rol in de afweging en bestuurlijke keuze van het voorkeursalternatief.
1709614	Anoniem, Lieshout	Indiener geeft aan dat nut en noodzaak van een nieuwe oost-west verbinding tussen knooppunt A50/A58 en de N279 in de notitie niet wordt aangetoond. De onderliggende berekeningen zijn gebaseerd op incorrecte aannames.	D	Nut en noodzaak van de voorgenomen activiteit zullen in het plan-MER uitgebreid beschreven moeten worden.
1709874	BMF	Indiener is van mening dat geen sprake is van een ernstig verkeersprobleem en/of van beoogde ruimtelijke ontwikkelingen dat nut en noodzaak zou onderbouwen. Tevens vindt indiener een verwijzing naar de MIRT-verkenning onvoldoende.	D	Nut en noodzaak van de voorgenomen activiteit zullen in het plan-MER uitgebreid beschreven moeten worden.
1709753	Dhr en mw. Bouw, Lieshout	Indieners zijn tegen de aanleg van de ruit rondom Eindhoven. De gehanteerde argumenten voor de oost-west verbinding kloppen in hun ogen niet. Voor de bereikbaarheid volstaat verbreding van de snelwegen rond Eindhoven en verbreding van de N279.	D	Nut en noodzaak van de voorgenomen activiteit zullen in het plan-MER uitgebreid beschreven moeten worden.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners stellen dat de keuze voor de alternatieven goed moet worden onderbouwd.	D	De keuze voor alternatieven dient in het plan-MER zorgvuldig te worden gemotiveerd en beschreven.

1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om de toegevoegde waarde aan te geven van de nieuwe oost-westverbinding ten opzichte van de bestaande en in de toekomst blijvende, maar afgewaardeerde) A270.	D	De toegevoegde waarde hiervan dient in het plan-MER te worden beschreven.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners zijn van mening dat het planMER moet aangeven welke woon- en werkgebieden voor kenniswerkers aan de oostzijde van de regio ontwikkeld kunnen worden door de in de Notitie Reikwijdte en detailniveau beschreven alternatieven, maar die zonder realisering van één van deze alternatieven niet mogelijk zijn.	D	De locatiekeuze van woon- en werkgebieden in de regio is afgewogen in een aparte m.e.r.-procedure (MEROS). Besluitvorming hierover vindt parallel plaats aan de besluitvorming over de infrastructuur. De voorkeurslocaties uit MEROS zijn ondermeer beoordeeld op ligging ten opzichte van bestaande en eventueel uit te breiden infrastructuur. Er zijn geen (voorkeurs)locaties in beeld die zorgen voor onoverkomelijke infrastructurale knelpunten.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om kosten en baten van de voorgenomen activiteit en de diverse alternatieven daarvan op het middengebied aan te geven.	D	Het plan-MER dient de effecten van alle alternatieven te beschrijven, waaronder effecten op het middengebied. Het plan-MER bevat geen kosten en baten. Kosten en baten spelen, naast de uitkomsten van het plan-MER en ruimtelijke kansen wel een rol bij de uiteindelijke afweging en bestuurlijke keuzes.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om aan te geven of de geraamde investering het beste alternatief is om de doelstelling te bereiken.	D	Het plan-MER dient de effecten van alle alternatieven te beschrijven, waaronder het 0-alternatief met daarin maatregelen ter optimalisering van de bestaande infrastructuur. Het plan-MER beschrijft niet de kosten en baten. Deze spelen naast onder meer ruimtelijke kansen wel een rol in de afweging en bestuurlijke keuzes.

1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners zijn van mening dat in het planMER een objectieve en onvooringenomen afweging voor nut en noodzaak moet worden gemaakt, die niet is gebaseerd op mogelijk toekomstige ontwikkelingen in de Brainport.	D	Nut en noodzaak van deze gebiedsontwikkeling zullen in het plan-MER uitgebreid worden beschreven en objectief worden vergeleken. De afweging van diverse belangen is uiteindelijk een bestuurlijke keuze. Deze is onder andere gebaseerd op de resultaten van het plan-MER, kosten en baten en ruimtelijke kansen.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om duidelijk te maken welke omstandigheden bij de afweging betrokken zullen worden.	D	Het plan-MER dient de effecten op verkeer en milieu van alle alternatieven te beschrijven, Het plan-MER beschrijft niet de kosten en baten. Deze spelen naast onder meer ruimtelijke kansen en de onderzochte effecten in het plan-MER wel een rol in de afweging en bestuurlijke keuzes.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Gezien de zorgwekkende financieel-economische situatie voor de komende 10-15 jaar pleit indiener er voor dat overbodige projecten terzijde worden geschoven.	D	Nut en noodzaak van de voorgenomen activiteit zullen in het plan-MER uitgebreid worden beschreven en objectief worden vergeleken. De afweging van diverse belangen is uiteindelijk een bestuurlijke keuze. Deze is onder andere gebaseerd op de resultaten van het plan-MER, kosten en baten en ruimtelijke kansen.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener stelt dat nut en noodzaak van de aanleg van de Noordoostcorridor in de Notitie Reikwijdte en detailniveau niet kunnen worden aangetoond.	D	Nut en noodzaak zullen in het plan-MER uitgebreid beschreven moeten worden.
1709635	Dhr./Mw. N.A.P. Althuisen	Indiener herhaalt een eerder pleidooi waarin hij/zij nut en noodzaak voor de Noordoostcorridor niet accepteert.	D	Nut en noodzaak zullen in het plan-MER uitgebreid beschreven moeten worden.

1709635	Dhr./Mw. N.A.P. Althuisen	Indiener stelt dat nut en noodzaak van de weg niet zijn aangetoond. Het Bose-rapport is daarbij onterecht genegeerd door het SRE.	D	Nut en noodzaak zullen in het plan-MER uitgebreid worden beschreven. De BOSE-studie had een andere onderzoeksvraag dan het plan-MER voor de Noordoostcorridor.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Gezien de wederzijdse afhankelijkheid van infrastructuur en ruimtelijke ontwikkeling vraagt de indiener zich af of de MIRT-verkenning voldoende basis vormt voor onderbouwing van nut- en noodzaak van de Noordoostcorridor.	D	In de MIRT-verkenning is nut en noodzaak aangetoond van een totaal maatregelenpakket, waar de Noordoostcorridor onderdeel van is. Nut en noodzaak zullen in het plan-MER uitgebreid worden beschreven.
1710669	J.H.W. Tinselboer, 's-Hertogenbosch	Indiener is van mening dat in de Notitie Reikwijdte en detailniveau de mogelijkheden voor verbeteren van openbaar vervoer, met name de trein, meer aandacht moeten krijgen.	D	Maatregelen voor openbaar vervoer zijn onderdeel van het 0-alternatief. In het Plan-MER zal dit nader worden omschreven.
1710505	Mevr. Van Berlo-Biemans, Lieshout	Indiener vraagt om een goede afweging van de benodigde investeringen.	D	Het plan-MER dient de effecten van alle alternatieven te beschrijven. Het plan-MER beschrijft niet de kosten en baten. Deze spelen naast andere factoren wel een rol in de afweging en bestuurlijke keuzes.
1709214	Platform Aarle-Rixtel	Indiener stelt dat de Zevensprong van Verdaas niet juist is toegepast bij de onderbouwing van het Wilhemina-alternatief.	D	De Zevensprong van Verdaas is in de MIRT-verkenning voor de hele Zuidoostvleugel toegepast. In het plan-MER zal dit goed beschreven moeten worden.

1709585	Stichting Klankbord, Aarle-Rixtel	Indiener stelt dat de Notitie Reikwijdte en detailniveau niet gestoeld is op valide onderzoeksresultaten maar op politiek/ bestuurlijke argumenten.	D	De Notitie Reikwijdte en Detailniveau beschrijft de onderzoeksvraag van het uit te voeren onderzoek in het kader van de plan-m.e.r.-procedure. Nut en noodzaak zullen in het plan-MER uitgebreid worden beschreven.
1709874	BMF	Indiener is van mening dat het doorlopen van de zevensprong van Verdaas in de MIRT-verkenning onvoldoende is en dat dit opnieuw dient te gebeuren bij totstandkoming van de alternatieven.	D/F	De zevensprong van Verdaas is in de MIRT-verkenning voor de hele Zuidoostvleugel toegepast. In het plan-MER zal dit goed beschreven moeten worden.
1709874	BMF	Indiener wenst eerst de effecten van een opgewaarde N279 te onderzoeken.	D/F	Opwaarderen van de N279 wordt als apart alternatief in het plan-MER onderzocht. Dit gebeurt tegelijkertijd met het onderzoek naar de andere alternatieven.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners zijn van mening dat de stappen van Verdaas moeten worden toegepast bij totstandkoming van de alternatieven.	D/F	De zevensprong van Verdaas is in de MIRT-verkenning voor de hele Zuidoostvleugel toegepast. In het plan-MER zal dit goed beschreven moeten worden.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners vinden afwaardering van bestaande infrastructuur niet aan de orde, omdat hierdoor behoefte aan nieuwe infrastructuur ontstaat.	D/F	Het plan-MER de milieueffecten van alle alternatieven te beschrijven, waaronder het 0-alternatief met daarin maatregelen ter optimalisering van de bestaande infrastructuur vanuit veiligheid, leefbaarheid of bereikbaarheidsdoelstellingen.

1709214	Platform Aarle-Rixtel	Indiener ziet de kosten van het Wilhemina-alternatief als argument om noordelijke alternatieven te bestuderen.	D/F	Het plan-MER dient de milieu-effecten van alle alternatieven te beschrijven, maar niet de kosten en baten. De noordelijke alternatieven worden, los van de kosten, in het plan-MER als volwaardige alternatieven onderzocht. De kosten en baten worden, naast de milieueffecten en onder andere de ruimtelijke kansen gewogen bij de bestuurlijke keuzes.
1709214	Platform Aarle-Rixtel	Indiener stelt dat met opwaardering van de N279 (eventueel via een noordelijk alternatief) de noodzaak van de Wilhemina-variant komt te vervallen.	D/F	Opwaarderen van de N279 wordt als apart alternatief in het plan-MER onderzocht. De milieueffecten en onder andere de kosten en baten en ruimtelijke kansen worden gewogen bij de bestuurlijke keuzes.
1709585	Stichting Klankbord, Aarle-Rixtel	Indiener stelt dat de aanleg van een nieuwe weg haaks staat op de voorgenomen aanwijzing van het Middengebied als rijksbufferzone. De weg leidt bovendien tot vernietiging van natuurgebieden en cultuurhistorisch waardevolle landschappen.	D/F	De alternatieven voor de oost-westverbinding bevinden zich aan de rand van of buiten het middengebied. Eén van de beoogde doelstellingen is om hiermee het middengebied te ontlasten van verkeer en groen-blauwe ontwikkelingen mogelijk te maken. De effecten van de Noordoostcorridor op natuur en (waardevolle) landschap dienen in het plan-MER nauwkeurig te worden onderzocht.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener verwacht na stap 6 van Verdaas (inclusief opwaarderen N279) een evaluatie van de initiatiefnemer.	D/G	Opwaarderen van de N279 zal als apart alternatief in het plan-MER onderzocht. Daarmee worden de effecten van deze stap van Verdaas inzichtelijk gemaakt.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener vraagt zich af of het noodzakelijk is om in het plan-MER opnieuw stil te staan bij de (proces) stappen van de Zevensprong van Verdaas.	D/G	De zevensprong van Verdaas is in de MIRT-verkenning voor de hele Zuidoostvleugel toegepast. In het plan-MER zal dit goed worden beschreven.

1709214	Platform Aarle-Rixtel	Indiener stelt dat nut- en noodzaak van een nieuwe oost-west verbinding niet is aangetoond. Ontlasting van de A270/N270 zal niet optreden, optimalisering van de A270/N270 is mogelijk.	D/L	De gevolgen voor de N270 van alle in de Notitie Reikwijdte en detailniveau beschreven alternatieven worden onderzocht in het plan-MER. Doel is niet om de doorstroming op de N270 te verbeteren maar om juist de N270 te ontlasten.
1709214	Platform Aarle-Rixtel	Indiener stelt dat door de nieuwe parallelwegenstructuur ten westen en zuiden van Eindhoven een oost-west verbinding langs het Wilhelmina kanaal niet meer nodig is.	D/L	Het plan-MER beschrijft de milieueffecten van alle alternatieven, waaronder het 0-alternatief met daarin (uitgevoerde) maatregelen ter optimalisering van de bestaande infrastructuur. De milieu-effecten en onder andere de kosten en baten en ruimtelijke kansen worden gewogen bij de bestuurlijke keuzes.
1709874	BMF	Indiener acht de onderbouwing op grond van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling niet van toepassing op de oost-west verbinding.	D/V	Nut en noodzaak van de oost-west verbinding zullen in het plan-MER uitgebreid worden beschreven.
1709214	Platform Aarle-Rixtel	Indiener stelt voor het studiegebied op te schalen tot heel Midden- en Oost-Brabant.	E	De omvang van het studiegebied hangt af van de reikwijdte van optredende effecten en kan variëren per aspect. Op grotere afstand zullen de effecten geringer en irrelevant worden.
1709585	Stichting Klankbord, Aarle-Rixtel	Indiener stel voor het studiegebied op te schalen tot heel Midden- en Oost-Brabant, ook vanwege de voorziene opwaardering van de N279 en A67.	E	De omvang van het studiegebied hangt af van de reikwijdte van optredende effecten en kan variëren per aspect. Op grotere afstand zullen de effecten geringer en irrelevant worden.

1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	In de eerste alinea worden de oost-west verbinding en de N279 als aparte projecten benoemd. Waarom worden ze via de T aan elkaar gekoppeld?	F	Hier wordt verwezen naar de MIRT-verkenning, waar beide verbindingen eerder als aparte projecten zijn benoemd. Vanuit een gebiedsgerichte benadering zullen de alternatieven ten opzichte van elkaar nu als één geheel worden onderzocht.
1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	Procedureel acht indiener het onjuist dat door introductie van de T nut- en noodzaak van de oost-west verbinding minder snel onafhankelijk van de N279 zal worden onderzocht.	F	In het plan-MER worden ook twee alternatieven onderzocht die de oost-west verbinding en de N279 los van elkaar beschouwen.
1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	De alinea over de referentiesituatie is voor de indiener niet duidelijk.	F	Het is wenselijk dit in het plan-MER duidelijk(er) te verwoorden.
1709874	BMF	Indiener verzoekt om een verdiepte ligging voor het oostelijke deel van de oost-west verbinding als variant toe te voegen.	F	In het plan-MER dienen die alternatieven en (uitvoerings-) varianten te worden meegenomen waarvan het mogelijk en zinvol is om de milieu-effecten te beschrijven. Meer gedetailleerde inrichtingsvraagstukken van alternatieven en varianten zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER.
1709874	BMF	Indiener verzoekt om een lange tunnel onder het Dommeldal als variant bij de oost-westverbinding toe te voegen.	F	In het plan-MER dienen die alternatieven en (uitvoerings-) varianten te worden meegenomen waarvan het mogelijk en zinvol is om de milieu-effecten te beschrijven. Meer gedetailleerde inrichtingsvraagstukken van alternatieven en varianten zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER.

1709753	Dhr en mw. Bouw, Lieshout	Als de weg er komt pleiten de indieners voor een variant evenwijdig over en langs het Wilheminakanaal. De heuvelbrug is duur en leidt tot aantasting natuur en een tunnel is duur en gevaarlijk i.v.m. gasleidingen.	F	In het plan-MER dienen die alternatieven en (uitvoerings-) varianten te worden meegenomen waarvan het mogelijk en zinvol is om de milieu-effecten te beschrijven. Meer gedetailleerde inrichtingsvraagstukken van alternatieven en varianten zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om gedetailleerde uitvoeringswijzen van alternatieven en varianten in de afweging te betrekken.	F	In het plan-MER dienen die alternatieven en (uitvoerings-) varianten te worden meegenomen waarvan het mogelijk en zinvol is om de milieu-effecten te beschrijven. Meer gedetailleerde inrichtingsvraagstukken van alternatieven en varianten zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om toevoeging van een extra alternatief door aanpassen van de A270 en wegnemen van bestaande knelpunten.	F	De N270 vormt een oost-west barrière dwars door het groene middengebied. Doel is het groene middengebied juist te ontlasten. Daarom moet deze barrière eerder opgeheven dan opgevaardeerd worden.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener stelt voor de omleiding Veghel-Zuid mee te nemen als variant van het noordelijk alternatief.	F	De omleiding Veghel is een variant in de noord-zuid verbinding van de N279 en daarmee geen alternatief voor de oost-west verbinding en daarmee dus geen variant in het noordelijk alternatief.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener stelt informatie beschikbaar over een innovatief ontwerp (onzichtbaar, onhoorbaar, met beperkt(e) ruimtegebruik, barrièrewerking en meerkosten. Indiener vraagt dit ontwerp mee te nemen in het plan-MER.	F	Inrichtingsvraagstukken van alternatieven en varianten zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER. Daarbij zullen wij de relevante beschikbare informatie en suggesties betrekken.

1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener benadrukt het belang van het meenemen van optimalisaties zoals een grotendeels ondertunneling van het weggedeelte op Laarbeeks grondgebied.	F	In het plan-MER dienen die alternatieven en (uitvoerings-) varianten te worden meegenomen waarvan het mogelijk en zinvol is om de milieu-effecten te beschrijven. Meer gedetailleerde inrichtingsvraagstukken van alternatieven en varianten zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER.
1709635	Dhr./Mw. N.A.P. Althuisen	Indiener herhaalt een eerder pleidooi voor een noordelijke variant. Omdat daarmee waardevolle natuur- en rustgebieden langs het Wilheminakanaal bewaard blijven.	F	In het plan-MER worden twee noordelijke alternatieven als volwaardige alternatieven meegenomen: het Noordelijk alternatief A50 en het Noordelijk alternatief A58. De effecten van verschillende alternatieven op natuurwaarden zullen in het plan-MER beschreven moeten worden en bij de afweging worden betrokken.
1709635	Dhr./Mw. N.A.P. Althuisen	Indiener herhaalt een eerder pleidooi voor een noordelijke variant. Omdat daar minder interessante cultuurhistorische waarden aanwezig zijn.	F	In het plan-MER worden twee noordelijke alternatieven als volwaardige alternatieven meegenomen: het Noordelijk alternatief A50 en het Noordelijk alternatief A58. De effecten van verschillende alternatieven op cultuurhistorische waarden zullen in het plan-MER beschreven moeten worden en bij de afweging worden betrokken.
1709635	Dhr./Mw. N.A.P. Althuisen	Het voorkeursalternatief (Wilhemina) zal leiden tot doorsnijding van het leefgebied van de Kamsalamander. Indiener pleit voor een noordelijk alternatief via het buurtschap Everse en Jekschoot naar Beek en Donk.	F	In het plan-MER worden twee noordelijke alternatieven als volwaardige alternatieven meegenomen: het Noordelijk alternatief A50 en het Noordelijk alternatief A58. De effecten van verschillende alternatieven op natuurwaarden zullen in het plan-MER worden beschreven en bij de afweging worden betrokken op een manier die past bij het globale abstractieniveau van het plan-MER. Als onderdeel van de vervolgfase, het project-MER, zal ook naar meer specifieke natuurbelangen worden gekeken en derhalve ook naar leefgebieden van soorten als de kamsalamander en eventueel in te zetten

				mitigerende of compenserende maatregelen.
1709557	Dorpsraad Nederwetten	Indiener vraagt zowel aandacht voor versnippering ten noorden van Nederwetten en om toevoeging van een variant die ten zuiden van het Wilheminakanaal vanaf de kruising Hooionk/Stakenburgstraat met het kanaal als ook aandacht voor bescherming van het Dommeldal vooral nabij de Hooionkse watermolen. Een eventuele kruising met de Dommel dient zoveel mogelijk noordelijk via een verdiepte ligging of via een tunnel moeten plaatsvinden.	F	Wij hebben die alternatieven en (uitvoerings-) varianten in het plan-MER meegenomen waarvan het mogelijk en zinvol is om de milieu-effecten te beschrijven. Daaronder vallen tunnels onder het Dommeldal en bij Laarbeek. Meer gedetailleerde inrichtingsvraagstukken (zoals de inpassing van de Hooionkse watermolen) van alternatieven en varianten zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER.
1710158	Dorpsraden Eerde en Zijtaart	Indieners verzoeken om hun visie uit een eerder schrijven te betrekken bij de Notitie reikwijdte en detailniveau.	F	Alleen formeel ingebrachte zienswijze zijn meegenomen.
1710158	Dorpsraden Eerde en Zijtaart	Indieners zijn van mening dat een omleiding van de N279 bij Veghel geen goede oplossing is en pleiten dan ook voor een tunnelvariant.	F	Wij hebben die alternatieven en (uitvoerings-) varianten in het plan-MER meegenomen waarvan het mogelijk en zinvol is om de milieu-effecten te beschrijven. Daaronder vallen een omleidingsvariant en een tunnelvariant Veghel. Meer gedetailleerde inrichtingsvraagstukken van alternatieven en varianten zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Het Noordelijk alternatief wordt aangeduid als 'meer indirecte verbinding'. Indiener beschouwt dit als een directe verbinding tussen de A50/A58 en de N279.	F	Het ligt er inderdaad aan vanuit welk perspectief je dit bekijkt. Genoemde tekstuele verwarring zal voorkomen worden in het plan-MER.

1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener stelt voor om het alternatief 'opwaarderen N279' door te trekken van Veghel naar de A2 bij Meijel (inclusief opwaardering A67), zodat een volwaardig alternatief ontstaat voor de route 's-Hertogenbosch – Nederweert. De A270 wordt ontlast en een nieuwe oost-west verbinding kan achterwege blijven.	F	Op dit moment is voor een dergelijke uitbreiding geen nut en noodzaak in de noord-zuid relatie te verwachten. Er is ook geen regionale aanleiding omdat het een gebied betreft met veel rust en waarden en geen economisch cluster.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener vraagt om in het plan-MER op onderdelen wel in te gaan op het inrichtingsniveau van de infrastructuur (geluid, externe veiligheid).	F	De effecten van de verschillende alternatieven op geluid en externe veiligheid zullen in het plan-MER worden beschreven en bij de afweging worden betrokken. Meer gedetailleerde inrichtingsvraagstukken van alternatieven en varianten en bijbehorende milieueffecten zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	In het verlengde van het bereikbaarheidsakkoord pleit de indiener voor onderzoek naar een tunnel bij Beek en Donk en een verdiepte ligging voor de oost-west verbinding.	F	Wij hebben die alternatieven en (uitvoerings-) varianten in het plan-MER meegenomen waarvan het mogelijk en zinvol is om de milieu-effecten te beschrijven. Daaronder vallen tunnels onder het Dommeldal en een tunnel bij Beek en Donk. Meer gedetailleerde inrichtingsvraagstukken van alternatieven en varianten zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener is verheugd over opname van de twee noordelijke alternatieven.	F	Voor kennis aangenomen.
1707888	Mw. A. van Zandvoort en mw. A. Heesakkers, Mariahout	Indiener vraagt of 'opwaarderen N279 inclusief een nieuwe oost-west verbinding ten noorden van Beek en Donk' gelijk is aan het Noordelijk alternatief?	F	Het betreft het Noordelijk alternatief A58.

1707888	Mw. A. van Zandvoort en mw. A. Heesakkers, Mariahout	Volgens indieners heeft het geen zin om het noordelijk alternatief mee te nemen in het MER aangezien het voorkeursalternatief voor de N279-noord als input wordt meegenomen. Bovendien staat het alternatief niet in de MIRT-verkenning. De Interimstructuurvisie voor Noord-Brabant strookt niet met het GS-besluit van 8-12-2009 (Openbare Besluitenlijst).	F	Het Noordelijk alternatief is een alternatief voor de oost-west verbinding. De N279-noord gaat over de noord-zuid verbinding. De Noordoostcorridor betreft opwaardering van de N279 en aanleg van een oost-westverbinding tussen enerzijds de A50 of de A58 en anderzijds de N279. Alle alternatieven voldoen hieraan. Op kaarten wordt veelal een indicatief tracé 'in studie' aangeduid.
1707888	Mw. A. van Zandvoort en mw. A. Heesakkers, Mariahout	Indiener vraagt op grond van welke criteria de noordelijke variant is meegenomen als alternatief.	F	Het Noordelijk alternatief is één van de alternatieven voor een oost-west verbinding. Het meenemen van dit alternatief is mede op basis van de inbreng van de gemeente Laarbeek doorgevoerd.
1707888	Mw. A. van Zandvoort en mw. A. Heesakkers, Mariahout	Bij (inter)nationale bereikbaarheid dient de A58 te worden toegevoegd, conform GS-besluit van 8-12-2009.	F	In het plan-MER dient bij (inter)nationale bereikbaarheid ook de relatie met de A58 te worden onderzocht.
1707888	Mw. A. van Zandvoort en mw. A. Heesakkers, Mariahout	Alternatief 6, een nieuwe oost-west verbinding ten noorden van Laarbeek is in de richtlijnen (waarschijnlijk worden richtlijnen uit de BOSE-studie bedoeld) vervallen en mag daarom volgens indiener niet worden meegenomen in het plan-MER.	F	Indiener verwijst waarschijnlijk naar een andere studie met een andere onderzoeksvraag. Het in dat kader laten vervallen van alternatieven staat los van de thans in beschouwing te nemen alternatieven.
1709214	Platform Aarle-Rixtel	Indiener stelt dat opwaardering van de N270 in combinatie met opwaardering van de N279 een goed alternatief zou kunnen zijn in combinatie met dynamisch verkeersmanagement.	F	De N270 vormt een oost-west barrière dwars door het groene middengebied. Doel is het groene middengebied juist te ontlasten. Dynamisch verkeersmanagement maatregelen zit als stap in het te hanteren verkeersmodel in het plan-MER.

1709214	Platform Aarle-Rixtel	Indiener beschrijft de voordelen van de noordelijke alternatieven: aansluiting op bedrijventerrein Bemmer (Beek en Donk), kortste route, eenvoudigste oplossing, goedkoopste verbinding N270/A50 met de minste schade voor de natuur en leefomgeving. Indiener vraagt de noordelijke alternatieven mee te nemen bij de studie naar de mobiliteitsproblematiek in Midden- en Oost-Brabant.	F	De noordelijke alternatieven worden in het plan-MER als volwaardige alternatieven onderzocht. Aanleiding voor deze studie zijn de problemen en kansen die zich specifiek voordoen in de Brainport-regio. De omvang van het studiegebied hangt af van de reikwijdte van optredende effecten en kan variëren per aspect. Op grotere afstand zullen de effecten geringer en irrelevant worden.
1709777	Stichting dorpsraad Keldonk	De dorpsraad beschrijft een alternatief voor een verbeterde aansluiting van de N279 op de A50 tussen Son en Veghel (noordelijk alternatief). De dorpsraad beschrijft ook twee tracévarianten: I van Beek en Donk noord naar de A50 net te noorden van Sint-Oedenrode en II Ten noorden van Beek en Donk tussen Mariahout (inclusief rondweg) en Lieshout naar de A50 net ten noorden van Son en Breugel. De dorpsraad nodigt verantwoordelijke partijen uit te reageren op de voorgestelde varianten.	F	In het plan-MER worden twee noordelijke alternatieven als volwaardige alternatieven meegenomen: het Noordelijk alternatief A50 en het Noordelijk alternatief A58. Deze komen voor wat de aansluiting van de N279 op de A50 overeen met de door indiener aangedragen suggestie. Van variant I wordt door de zeer noordelijke ligging weinig oplossend vermogen voor de Brainportregio verwacht. Van beide door indiener voorgestelde varianten wordt het realistisch gehalte betwijfeld vanwege de benodigde nieuwe aansluitingen op de A50. Verkeerstechnisch is dit niet wenselijk. Daarom worden deze varianten niet in het plan-MER onderzocht.
1703405	T.G.G. van Kessel, Helmond	De vraag is of de ontwikkelingen in Centrumgebied Groene Peelvallei (Voetbalstadion, Hippisch Centrum) aanleiding zijn voor nieuwe alternatieven en/of varianten.	F	Er zijn op dit moment geen relevante concrete voornemens in de door u genoemde ontwikkelingen die het noodzakelijk maken andere alternatieven in de fase van een plan-MER mee te nemen.

1709468	Werkgroep Brouwberg, Helmond	Indiener vraagt de notitie aan te vullen met de gemaakte opmerkingen en een variant toe te voegen die voorziet in het verleggen van de N279.	F	In het plan-MER wordt voor wat betreft de N279 een omleiding ten oosten van de wijk Dierdonk als variant meegenomen. Voor de rest van het tracé is er op dit moment geen aanleiding de N279 (geheel) te verleggen. Nieuwe doorsnijdingen hebben veelal grotere effecten dan verbredingen.
1709468	Werkgroep Brouwberg, Helmond	Indiener is verbaasd dat er niet wordt gekeken naar de effecten van een nieuwe verbinding tussen de A2 en A67 en naar alternatieven waarbij de N279 verder van de bebouwde kom van Helmond wordt gelegd.	F	Uitgangspunt is dat waar mogelijk bestaande infrastructuur wordt aangepast. Daarom is voor de N279 uitgegaan van opwaardering van de huidige N279 en wordt in de omgeving van Dierdonk gezocht naar mogelijkheden verder van de bebouwde kom van Helmond. Voor de rest van het tracé is er op dit moment geen aanleiding de N279 (geheel) te verleggen. Op dit moment is voor een nieuwe verbinding tussen de A67 en de A2 onder Asten geen nut en noodzaak in de noord-zuid relatie te verwachten. Er is ook geen regionale aanleiding omdat het een gebied betreft met veel rust en waarden en geen economisch cluster.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners vragen om helder kaartmateriaal over alternatieven en varianten.	F/A	In het plan-MER dient (helder) kaartmateriaal met de alternatieven en varianten te worden opgenomen.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener vindt het noordelijk alternatief uit het Bereikbaarheidsakkoord weinig terug in de Notitie Reikwijdte en detailniveau, het accent ligt te zeer op het Wilhemina-alternatief (variant 1a).	F/B	In het plan-MER worden twee noordelijke alternatieven als volwaardige alternatieven meegenomen: het Noordelijk alternatief A50 en het Noordelijk alternatief A58.

1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener vraagt het (geoptimaliseerde) noordelijk alternatief volwaardig mee te nemen en te wegen in het plan-MER.	F/B	In het plan-MER worden twee noordelijke alternatieven als volwaardige alternatieven meegenomen: het Noordelijk alternatief A50 en het Noordelijk alternatief A58.
1709635	Dhr./Mw. N.A.P. Althuizen	Indiener stelt nogmaals dat nut en noodzaak van de Noordoostcorridor niet zijn aangetoond. Hij/zij vindt het Wilheminaalternatief -ook vanwege de bedreiging van de Kamsalamander - onbegrijpelijk.	F/D	In het plan-MER worden twee noordelijke alternatieven als volwaardige alternatieven meegenomen: het Noordelijk alternatief A50 en het Noordelijk alternatief A58. De effecten van verschillende alternatieven op natuurwaarden dienen in het plan-MER te worden beschreven en bij de afweging te worden betrokken op een manier die past bij het globale abstractieniveau van het plan-MER. Als onderdeel van de vervolgfase, het project-MER, zal ook naar meer specifieke natuurbelangen worden gekeken en derhalve ook naar leefgebieden van soorten als de kamsalamander en eventueel in te zetten mitigerende of compenserende maatregelen.
1709874	BMF	Indiener is van mening dat het effect van betere doorstroming en inpassing van de N/A270 onderzocht moet worden ter bevordering van leefbaarheid in het middengebied.	F/I	De N270 vormt een oost-west barrière dwars door het groene middengebied. Doel is het groene middengebied juist te ontlasten. Daarom moet deze barrière eerder opgeheven dan opgewaardeerd worden. Dynamisch verkeersmanagement maatregelen zitten als stap in het te hanteren verkeersmodel in het plan-MER.
1709214	Platform Aarle-Rixtel	Het platform is zeer ongelukkig met het tracé dat bestudeerd wordt en vreest grote schade aan de leefbaarheid van Aarle-Rixtel en verderop langs het tracé.	F/I	In het plan-MER dient voor verschillende alternatieven te worden onderzocht wat hun effecten zijn op leefbaarheid.

1709214	Platform Aarle-Rixtel	De indiener wil samen met de provincie zoeken naar alternatieven voor het Wilhemina-alternatief om de leefbaarheid van Aarle-Rixtel te waarborgen.	F/I	In het plan-MER dient voor verschillende alternatieven te worden onderzocht wat hun effecten zijn op onder andere leefbaarheid. In de Project-MER fase zal gedetailleerder ingegaan worden op eventuele mitigerende maatregelen om effecten op de leefbaarheid te verminderen.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener stelt dat de aantasting van het Middengebied (leefmilieu, natuur en landschap) bij het noordelijk alternatief beduidend kleiner is dan bij de Wilhemina-varianten.	F/I/ O/P/ R/S	De milieueffecten zullen in het plan-MER voor elk van de genoemde aspecten worden beschreven. Dan zal blijken of deze veronderstelling juist is.
1710158	Dorpsraden Eerde en Zijtaart	Indieners verzoeken om mogelijkheden voor inbreiding en benutting van bestaande structuren maximaal te onderzoeken vanuit de gedachte van zuinig ruimtegebruik.	F/J	De zevensprong van Verdaas is in de MIRT-verkenning voor de hele Zuidoostvleugel toegepast. In het plan-MER zal dit goed beschreven moeten worden. Benutting van bestaande structuren is een van de te beschrijven stappen.
1709777	A.J.G.C. Driessen, Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	Indiener is benieuwd of in de routekeuze een routebeperking voor routeplichtige stoffen is afgewogen. Tevens vraagt indiener aandacht voor de bereikbaarheid en beheersbaarheid voor hulpdiensten (snel ter plaatse, beschikbaarheid bluswater, bereikbaarheid en beheersbaarheid tunnel).	F/L	Binnen het plan-MER is dit detailniveau van onderzoek nog niet aan de orde. Dit wordt onderzocht in de project-MER fase.
1710158	Dorpsraden Eerde en Zijtaart	Indieners verzoeken om de verkeersaanzuigende werking van opwaardering van de N279 te beperken.	F/L	Dit effect op de N279 wordt voor alle alternatieven onderzocht in het plan-MER.

1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener acht de open uitvoeringsvorm van het Wilhemina-alternatief onaanvaardbaar omdat de benodigde ruimte voor compensatie niet beschikbaar is.	F/U	In het plan-MER worden die (uitvoerings)varianten meegenomen waarvan het in dit stadium mogelijk en zinvol is om de milieueffecten kwalitatief en ook kwantitatief te bepalen. Meer gedetailleerde inrichtingsvraagstukken van alternatieven en varianten zijn onderdeel van de vervolgfase, het project-MER. Ook de benodigde compensatie (conform provinciaal beleid) zal hier in de afweging betrokken moeten worden.
1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	De indiener stelt dat de stappen van Verdaas per stap moeten worden uitgevoerd om de effecten te kunnen beoordelen. Verdaas wordt hier niet juist toegepast.	G	De Zevensprong van Verdaas is in de MIRT-verkenning voor de hele Zuidoostvleugel toegepast. In het plan-MER zal de trechtering volgens de Zevensprong van Verdaas vanuit de brede MIRT-verkenning naar de alternatieven voor de Noordoostcorridor helder beschreven moeten worden.
1709777	A.J.G.C. Driessen, Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	Indiener gaat er vanuit dat alle varianten een beeld schetsen van de voor- en nadelen op het gebied van externe veiligheid, onderling en ten opzichte van de huidige situatie.	G	Externe veiligheid dient één van de aspecten te zijn waarop de verschillende alternatieven worden beoordeeld. In het plan-MER dienen de verschillende alternatieven te worden onderzocht en onderling met elkaar te worden vergeleken. Ook dienen de alternatieven te worden vergeleken met het 0-alternatief. Dit bevat niet alleen de huidige situatie, maar ook de autonome ontwikkelingen en geplande maatregelen tot 2020.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken in het algemeen om controleerbare gegevens in het plan-MER op te nemen.	G	Het plan-MER dient een objectieve beschrijving en vergelijking van alternatieven te bevatten op basis van kwalitatieve en kwantitatieve beschrijvingen en berekeningen die navolgbaar en correct moeten zijn uitgevoerd.

1710158	Dorpsraden Eerde en Zijtaart	Indiener verzoeken om gezondheid door middel van GES-screening aan het beoordelingskader toe te voegen.	G	Gezondheid (in relatie tot bijvoorbeeld geluid en lucht) wordt als criterium aan het beoordelingskader toegevoegd, zoals via addendum I reeds besloten was. Daarbij wordt de GES-methodiek (Gezondheids Effect Screening) gehanteerd, voor zover passend en mogelijk bij het abstractieniveau van een plan-MER.
1710158	Dorpsraden Eerde en Zijtaart	Indiener verzoeken om zowel de betekenis als de versterking van dorpen en buurtschappen aan het beoordelingskader toe te voegen.	G	De betekenis en de versterking van dorpen en buurtschappen worden niet apart in het beoordelingskader opgenomen, omdat het geen doel is van de Noordoostcorridor en niet past bij het abstractieniveau van een plan-MER. De leefbaarheid in dorpen en buurtschappen dient kwalitatief beschreven te worden. Meer details kunnen in het project-MER aan bod komen.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener gaat er vanuit dat waar dit noodzakelijk en/of gewenst is naast een kwalitatieve ook een kwantitatieve benadering wordt gehanteerd bij de milieubeoordeling.	G	Deze veronderstelling is juist, waarbij een detailniveau wordt gehanteerd passend bij het abstractieniveau van een plan-MER.
1709874	BMF	Indiener is van mening dat het criterium 'Bereikbaarheid clusters Brainport' uit het beoordelingskader moet worden geschrapt.	G/H	In het plan-MER wordt het effect onderzocht op 4 economische clusters onderzocht. Deze zijn in onze ogen relevant in relatie tot nut en noodzaak van het initiatief.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Volgens indiener bedragen de kosten van de noordelijke alternatieven de helft van die van het Wilhelmina-alternatief.	H	Het plan-MER beschrijft de milieueffecten van alle alternatieven, maar niet de kosten en baten. De noordelijke alternatieven worden, los van de kosten, in het plan-MER als volwaardige alternatieven onderzocht. De kosten en baten worden, naast de milieueffecten en onder andere de ruimtelijke kansen en het draagvlak gewogen bij de bestuurlijke keuze van het voorkeursalternatief.

1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener stelt dat de nieuwe oost-west verbinding geen clusters verbindt. Het Agro-cluster ligt elders en Automotive activiteiten zijn niet geclusterd.	H	Het initiatief heeft primair niet als doel de 4 “clusters” onderling te verbinden. Wel is het van belang de gehanteerde clusters te benoemen om nut en noodzaak van het initiatief te verhelderen en de effecten van de alternatieven op vier belangrijke economische clusters van de Brainport (High Tech, Medical technology and Life sciences, Food and Nutrition en Automotive), aan te kunnen geven.
1709874	BMF	Indiener is van mening dat de voorgenomen activiteit geen oplossing biedt voor (al dan niet bestaande) problemen op de provinciale wegen N614 en N615.	I	Dit dient te worden onderzocht in het plan-MER. Nut en noodzaak van de voorgenomen activiteit zullen in het plan-MER worden beschreven. Beperking van het verkeer door het groene middengebied wordt als beoordelingscriterium meegenomen in het plan-MER. In de Noordoostcorridor wordt niet van een probleemgerichte benadering, maar van een kansgerichte (gebiedsontwikkeling) benadering uitgegaan.
1709874	BMF	Indiener is van mening dat leefbaarheidproblemen in het middengebied een nieuwe hoofdweg niet rechtvaardigen.	I	Dit dient te worden onderzocht in het plan-MER. Nut en noodzaak van deze gebiedsontwikkeling zullen in het plan-MER worden beschreven. Beperking van het verkeer door het groene middengebied wordt als beoordelingscriterium meegenomen in het plan-MER. In de Noordoostcorridor wordt niet van een probleemgerichte benadering, maar van een kansgerichte (gebiedsontwikkeling) benadering uitgegaan.

1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indiener verzoeken om de woon- en omgevingskwaliteit van het woonbos Molenheide aan te geven in relatie tot de voorgenomen activiteit.	I	De effecten van verschillende alternatieven worden op een detailniveau beschreven dat past bij het globale abstractieniveau van het plan-MER. Als onderdeel van de vervolgfase, het project-MER, zal ook naar meer specifieke Woonsituaties en natuurwaarden worden gekeken.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indiener verzoeken om aan te geven welke woongebieden door de voorgenomen activiteit worden vernietigd of belast.	I	De effecten van verschillende alternatieven worden op een detailniveau beschreven dat past bij het globale abstractieniveau van het plan-MER. Als onderdeel van de vervolgfase, het project-MER, zal ook naar meer specifieke Woonsituaties en natuurwaarden worden gekeken.
1709635	Dhr./Mw. N.A.P. Althuizen	Indiener maakt bezwaar tegen de - vergunning voor en de aanleg van de Noordoostcorridor (N279 en oost-westverbinding), omdat initiatiefnemer en uitvoerders een blijvende verslechtering van de leefbaarheid in het noordelijk deel van de stadsregio Eindhoven-Helmond veroorzaken.	I	In dit stadium is bezwaar maken niet aan de orde. Het gaat om zienswijzen die meegenomen kunnen worden in de besluitvorming. Eventuele bezwaren kunnen later in de procedure worden ingebracht. Het effect op de leefbaarheid van de verschillende alternatieven dient in het plan-MER te worden onderzocht.
1709214	Platform Aarle-Rixtel	Indiener vraagt de provincie de winst aan leefbaarheid via Indo's (bedoeld is waarschijnlijk Idop's; dorpsontwikkelingsplannen) niet teniet te doen door aanleg van het Wilhemina-alternatief.	I	Het effect op de leefbaarheid van de verschillende alternatieven wordt onderzocht in het plan-MER. Beperking van verkeer door bewoond gebied wordt als beoordelingscriterium meegenomen in het plan-MER.
1709585	Stichting Klankbord, Aarle-Rixtel	Indiener stelt dat bij onderzoek naar de Randweg Eindhoven (A2) is gebleken dat het Wilhemina-alternatief de verkeersproblemen onvoldoende oploste en te zwaar belastend was voor natuur, landschap en milieu.	I	Het is onduidelijk welk onderzoek indiener hier exact bedoelt. Andere onderzoeken hadden waarschijnlijk betrekking op een andere onderzoeksvraag dan het plan-MER voor de Noordoostcorridor had. Nut en noodzaak zullen in het plan-MER Noord-Oostcorridor uitgebreid beschreven moeten worden.

1703405	T.G.G. van Kessel, Helmond	Indiener gaat ervan uit dat de plannen voor het Centrumgebied de Groene Peelvallei en de Greenport (Venlo) worden meegenomen in het op te stellen plan-MER.	I	Vastgestelde autonome ontwikkelingen waarover besluitvorming heeft plaatsgevonden worden meegenomen in het plan- MER voor de Noordoostcorridor. Voor het Centrumgebied Groene Peelvallei wordt een apart plan-MER opgesteld. Dit wordt gebruikt ten behoeve van de besluitvorming over de nog op te stellen intergemeentelijke structuurvisie van de gemeenten Helmond en Deurne. Over dit plan heeft geen besluitvorming plaats gehad. Vastgestelde ontwikkelingen in de regio Venlo dienen, voor zover relevant, te worden meegenomen in de autonome ontwikkeling.
1709874	BMF	Indiener is van mening dat het aspect 'afname verkeer ten noorden van het kanaal' uit het beoordelingskader moet worden geschrapt.	I/G	Voor de beoordeling van alle alternatieven in het plan-MER zijn zowel de effecten in bijvoorbeeld het groene middengebied als in het gebied ten noorden van het kanaal van belang. Ook omdat de onderzochte alternatieven dit gebied bestrijken cq kunnen beïnvloeden.
1703405	T.G.G. van Kessel, Helmond	In het (eerste) addendum dient te worden vermeld dat in het plan-MER een expliciete relatie met de aangrenzende gebiedsontwikkeling van het landgoed de Peel dient te worden gelegd.	I/J	Vastgestelde autonome ontwikkelingen waarover besluitvorming heeft plaatsgevonden worden meegenomen in het plan- MER voor de Noordoostcorridor.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener stelt dat verbetering van de doorstroming en het opheffen van knelpunten op bestaande wegen het meest effectief is qua bereikbaarheid en het voorkomen van nadelige gevolgen qua luchtverontreiniging en lawaai.	I/L/ R/F	In het plan-MER dient voor verschillende alternatieven te worden onderzocht wat hun effecten zijn op onder andere de doorstromingen de lucht- en geluidseffecten. In de Project-MER fase zal gedetailleerder ingegaan worden op eventuele mitigerende maatregelen om effecten op de leefbaarheid te verminderen.

1709635	Dhr./Mw. N.A.P. Althuisen	Indiener vreest voor aantasting van de landschappelijk fraaie en natuurlijke omgeving langs het Wilheminakanaal en bij Dierdonk en daarmee voor het verlies aan gebieden voor rust en ontspanning (De Bokt, Dommeldal, Stad van Gerwen, Ruweeuwsels, Achterbosch, Opstal, Aarlese Broek).	I/O/ P	De effecten van de verschillende alternatieven dienen in het plan-MER op verschillende thema's (woon-, werk- en leefklimaat /natuur /landschap, cultuurhistorie en archeologie/leefmilieu) onderzocht en vergeleken te worden. Zowel in het plan-MER maar met name in de project-MER zal daarnaast veel aandacht zijn voor de landschappelijke inpassing en de benodigde mitigerende en compenserende maatregelen. Niet alleen met betrekking tot natuur, maar ook gericht op (be-) leefbaarheid. Dit alles op een detailniveau passend bij het abstractieniveau van een plan-MER.
1709874	BMF	Indiener is van mening dat robuustheid bij incidenten al sterk is verbeterd.	K	Robuustheid van de infrastructuur bij incidenten wordt onderzocht in het plan-MER.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Volgens indiener is het verschil in reistijd voor het (inter)nationale verkeer tussen de alternatieve oost-west verbindingen slechts 3 minuten.	K	Nut en noodzaak van de voorgenomen activiteit zullen in het plan-MER worden beschreven. Ook het aspect reistijd zal hierbij aandacht moeten krijgen.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Volgens indiener faciliteert de nieuwe oost-west verbinding vooral nationaal en internationaal verkeer. De vraag is of daar nog behoefte aan is na de geplande opwaardering van de A67 (Ring Eindhoven).	K/D	Nut en noodzaak van deze gebiedsontwikkeling zullen in het plan-MER worden beschreven. Ook de nationale en internationale betekenis zal hierbij aandacht krijgen. In de Noordoostcorridor wordt niet van een probleemgerichte benadering, maar ook van een kansgerichte (gebiedsontwikkeling) benadering, uitgegaan.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Na opwaardering van de N279 en de A2 ontstaat volgens indiener een superruit die de ((inter)nationale) bereikbaarheid ook bij calamiteiten kan waarborgen. Nut en noodzaak voor een nieuwe oost-west verbinding ontbreken.	K/D	Nut en noodzaak van de voorgenomen activiteit zullen in het plan-MER worden beschreven. De bereikbaarheid bij calamiteiten zal hierbij (en bij het later op te stellen project-mer) moeten worden uitgewerkt.

1709214	Platform Aarle-Rixtel	Indiener stelt dat het provinciale/nationale karakter van de verkeersproblematiek vraagt om een nadere aanpak en een nieuwe studie.	K/E	Oplossen van de provinciale en nationale verkeersproblematiek is een van de doelen van het beoogde initiatief. Hiertoe wordt deze studie uitgevoerd en voor zover nodig verder gedetailleerd.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om oneigenlijk gebruik van de alternatieven te voorkomen.	K/L	In het plan-MER zal voor de verschillende alternatieven onderzocht worden wat de samenstelling van het verkeer is. Het is moeilijk vast te stellen in welke mate gebruik van een weg “oneigenlijk” is.
1709163	A.J. Kerssemakers, Lieshout	Indiener herhaalt de opmerking over de hoekpunten en geeft aan dat vermindering van de verkeersdruk op de A270 (Middengebied) niet geloofwaardig is. Indiener vindt de winst op het Midden-gebied onduidelijk omdat het Wilhemina-alternatief (oost-west verbinding) ook in het Midden-gebied ligt.	L	Nut en noodzaak van de voorgenomen activiteit zullen in het plan-MER worden beschreven. Het initiatief heeft primair niet als doel de 4 hoekpunten onderling te verbinden. Wel is het van belang de gehanteerde clusters te benoemen om nut en noodzaak van het initiatief te verhelderen en de effecten van de alternatieven op vier belangrijke economische clusters van de Brainport (High Tech, Medical technology and Life sciences, Food and Nutrition en Automotive), aan te kunnen geven. De effecten op verkeersbelasting in het groene middengebied (waaronder de A270) van elk van de genoemde alternatieven wordt beschreven in het plan-MER. Alle te onderzoeken mogelijk nieuwe oost-westverbindingen liggen niet in, maar aan de rand van of ten noorden van het middengebied.
1709874	BMF	Indiener is van mening dat spitsintensiteiten niet maatgevend zijn. Het gaat om reistijden en betrouwbaarheid.	L	Als maat voor de bereikbaarheid wordt uitgegaan van het bereik van inwoners met een reistijd tot 30 minuten. Betrouwbaarheid is in de vorm van robuustheid van het netwerk een aspect bij de effectbeoordeling van de alternatieven.

1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indiener verzoeken om de effecten van optimalisatie van de N270 te beschrijven.	L	Alleen optimalisatie van de N270 is geen alternatief omdat de integrale doelen uit het MIRT niet gehaald worden. In de Noordoostcorridor wordt niet alleen van een probleemgerichte benadering, maar ook van een kansgerichte benadering uitgegaan.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener stelt dat nieuwe infrastructuur altijd een aanzuigende werking heeft op onderliggende infrastructuur, ook ten noorden van het Wilheminkanaal.	L	Mogelijke af- en toename van verkeer ten noorden van het kanaal dient in de beoordeling in het plan-MER meegenomen te worden.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener stelt dat de verwachte vermindering van het verkeer op de A270 en Europalaan (20%) ongeloofwaardig is omdat de wegen vooral gebruikt worden voor regionaal woon-werkverkeer.	L	De verkeerseffecten op de A270 en Europalaan worden onderzocht in het plan-MER.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener vraagt hoe het zit met de verkeersintensiteit op de bestaande oost-west verbinding (N615, Sonseweg Planetenlaan). Volgens indiener zijn de intensiteiten laag waardoor de behoefte aan een nieuwe oost-west verbinding gering is.	L	De verkeersintensiteiten op de N615 dienen te worden onderzocht in het plan-MER.
1703405	T.G.G. van Kessel, Helmond	De verkeerseffecten van de ontwikkeling van Centrumgebied Groene Peelvallei moeten meegenomen worden bij het op te stellen plan-MER.	L	Vastgestelde autonome ontwikkelingen waarover besluitvorming heeft plaatsgevonden en waarvoor de financiering is geregeld worden meegenomen in het plan-MER voor de Noordoostcorridor. Voor het Centrumgebied Groene Peelvallei wordt een apart plan-MER opgesteld. Dit wordt gebruikt ten behoeve van de besluitvorming over de nog op te stellen intergemeentelijke structuurvisie van de gemeenten Helmond en Deurne.

1709468	Werkgroep Brouwberg, Helmond	Indiener suggereren dat onderzoek kan aantonen dat de problemen in Deurne (N270 bij de wijk Walsberg) opgelost kunnen worden met een nieuwe verbinding.	L	De gevolgen voor het provinciaal wegennetwerk worden meegenomen in het plan-MER. Het is niet duidelijk wat indiener exact bedoelt met nieuwe verbinding.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener stelt dat afname van het oost-west verkeer (door de afwaardering) gepaard gaat met toename van het noord-zuid verkeer op de toch al kwetsbare verbindingen. Per saldo ontstaat er een verlies voor het leefmilieu in het Middengebied omdat de noord-zuid verbindingen meer knelpunten en een slechtere doorstroming kennen.	L/I	De verkeers- en leefbaarheidseffecten worden onderzocht in het plan-MER. Beperking van het verkeer door het groene middengebied dient als beoordelingscriterium meegenomen te worden in het plan-MER.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener geeft aan dat een verbeterde bereikbaarheid niet mag leiden tot aantasting van de leefbaarheid van de kernen in de gemeente Laarbeek, bijvoorbeeld door toename van het verkeer door Aarle-Rixtel en Mariahout.	L/I	Beperking van het verkeer door bewoond gebied dient als beoordelingscriterium meegenomen te worden in het planMER, passend bij het abstractieniveau van een plan-MER. Het streven is erop gericht om aantasting te voorkomen of te minimaliseren. Aantasting op bepaalde locaties kan echter niet op voorhand uitgesloten worden. De maatregel zal een mix van positieve en (binnen grenzen) negatieve effecten hebben, maar moet voor het totale gebied positief zijn.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Afwaarderen van de A270, N614 en N615 leidt volgens indiener tot langere reistijden en slechtere bereikbaarheid van de regio (inclusief A2 en A67).	L/I/ H	De verkeerseffecten op de A270, N614 en N615 worden onderzocht in het plan-MER. Beperking van het verkeer door het groene middengebied wordt als beoordelingscriterium meegenomen in het plan-MER.

1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener wijst er op dat het thema natuur naast oost-westverbinding (Middengebied) ook relevant is voor de opwaardering van de N279.	N	Het thema natuur dient zowel in het Middengebied als bij de N279 te worden meegenomen.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om aan te geven in welke mate de EHS in het middengebied wordt doorsneden door de voorgenomen activiteit. Ook vragen zij aandacht te schenken aan de huidige status en van EHS- en andere groengebieden.	O	In het beoordelingskader is onder het thema natuur de doorsnijding van waardevolle gebieden, zoals EHS, opgenomen.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om aandacht voor planschade als gevolg de voorgenomen activiteit.	O	Eventuele planschade komt pas in een later stadium aan de orde.
1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Indiener stelt dat de geschetste mogelijk positieve effecten voor de natuur niet realistisch zijn.	O	Bij het thema natuur zal zowel ingegaan moeten worden op de optredende negatieve als positieve effecten op de natuur. Hierbij zal ook de compensatie en mitigatie, en de realiteit daarvan betrokken moeten worden.
1709635	Dhr./Mw. N.A.P. Althuisen	Indiener maakt bezwaar tegen de - vergunning voor en de aanleg van de Noordoostcorridor (N279 en oost-westverbinding) omdat initiatiefnemer en uitvoerders niet kunnen garanderen dat de weg geen bedreiging vormt voor het leefgebied van de Kamsalamander (Nuenens Broek).	O	De effecten van verschillende alternatieven op natuurwaarden zullen in het plan-MER worden beschreven en bij de afweging worden betrokken op een manier die past bij het globale abstractieniveau van het plan-MER. Als onderdeel van de vervolgfase, het project-MER, zal ook naar meer specifieke natuurbelangen worden gekeken en derhalve ook naar leefgebieden van soorten als de kamsalamander en eventueel in te zetten mitigerende of compenserende maatregelen. De (inter-)nationale wet- en regelgeving ter bescherming van deze soorten wordt gerespecteerd en borgt het

				duurzaam voortbestaan van deze soorten.
1709635	Dhr./Mw. N.A.P. Althuisen	Indiener maakt bezwaar tegen de - vergunning voor en de aanleg van de Noordoostcorridor (N279 en oost-westverbinding), omdat initiatiefnemer en uitvoerders een grote aantasting van de Ecologische Hoofdstructuur veroorzaken (aantasting waardevolle kleinschalige landschappen, leefgebied en verbindingen voor zeldzame diersoorten.)	O	De effecten van de Noordoostcorridor op natuur en (waardevolle) landschap dienen in het plan-MER nauwkeurig te worden onderzocht. Van het verlenen van vergunningen is in dit stadium geen sprake.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener onderstreept het belang van versterking van het groen-blaauwe middengebied en pleit voor een forse natuurverbinding over het Wilhelminakanaal richting het Groene Woud.	O	In het plan-MER dienen die alternatieven en (uitvoerings-) varianten te worden meegenomen waarvan het mogelijk en zinvol is om de milieu-effecten te beschrijven. Meer gedetailleerde inrichtingsvraagstukken van alternatieven en varianten zijn ook onderdeel van de vervolgfase, het project-MER. In Addendum I is al aangegeven dat een natuurverbinding van het middengebied met het Groene Woud past bij de MIRT-ambities voor versterking van het groen-blaauwe raamwerk in de Zuidoostvleugel.

1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener gaat er vanuit dat de natte natuurparels concreet aandacht krijgen in het plan-MER en dat in het plan-MER wordt vastgesteld dat er geen significante effecten zijn op de Strabrechtse Heide (natura 2000 gebied).	O	In het plan-MER dient ingegaan te worden op de natte natuurparels. Ook zal het plan-MER in moten gaan op de vraag of er wel of niet sprake is van significante effecten op de Strabrechtse Heide (Natura 2000 gebied).
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om aandacht te schenken aan de cultuurhistorische betekenis van het gebied tussen Nuenen, Breugel en Lieshout.	P	In het beoordelingskader is onder het thema landschap, cultuurhistorie en archeologie als aspect opgenomen. Dit aspect dient aan de orde te komen in de plan-MER.
1709635	Dhr./Mw. N.A.P. Althuizen	Indiener maakt bezwaar tegen de - vergunning voor en de aanleg van de Noordoostcorridor (N279 en oost-westverbinding), omdat initiatiefnemer en uitvoerders een belangrijke afbraak van cultuurhistorische waarden veroorzaken. De weg langs het Wilhelminakanaal loopt voor 60% door cultuurhistorisch en archeologisch waardevol gebied.	P	In het beoordelingskader is onder het thema landschap, cultuurhistorie en archeologie als aspect opgenomen. Dit aspect dient aan de orde te komen in de plan-MER.
1708407	Gemeente Laarbeek, Beek en Donk	Indiener geeft aan dat ook buiten de RNLE waardevolle landschappen/elementen voorkomen. Het criterium dient dan ook te worden verbreed.	P	Gelet op het schaalniveau van de plan-MER wordt bij de beoordeling aangesloten bij het beschermingsbeleid van de provincie Noord-Brabant. In Addendum I is aangegeven dat daarnaast ook wordt gekeken naar aardkundige waarden en invloed op visueel ruimtelijke kenmerken en structuren.

1707066	Mw. E Goedhart-Van Rees, Son en Breugel	Indiener ziet het thema verdroging graag opgenomen bij de beoordeling van de milieueffecten.	Q	Het aspect waterkwantiteit en de beïnvloeding van de grondwaterstromen en grondwaterstanden dient één van de beoordelingscriteria te zijn in het plan-MER. Het aspect verdroging komt daarmee prominent aan de orde. Hierbij wordt op hoofdlijnen gekeken naar de effecten op de Natte natuurparels en de beschermingszones daaromheen.
1709468	Werkgroep Brouwberg, Helmond	De schade aan het grondwaterbeschermingsgebied bij Helmond kan worden voorkomen door de N279 bij Helmond meer oostelijk te projecteren.	Q	Inderdaad kan opwaardering van de N279 op het huidige tracé consequenties hebben voor het grondwaterbeschermingsgebied Helmond. Daarom zal in het Plan-MER ook een oostelijke variant worden meegenomen.
1707066	Mw. E Goedhart-Van Rees, Son en Breugel	Indiener pleit voor voldoende grondwater voor te ontwikkelen grondwaterbanen als nieuwe functie voor de provincie.	Q (2x)	In november 2009 is het Provinciaal Waterplan 2010-2015 door Provinciale Staten vastgesteld. Wij zijn van mening dat het provinciale beleid en de provinciale inzet de beschikbaarheid van water voor de verschillende gebruiksvormen voldoende veilig stelt. In het plan-MER zal duidelijk gemaakt moeten worden dat dit doel niet negatief beïnvloed wordt.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om geluidscontouren en luchtkwaliteit en belasting op woongebieden aan te geven.	R/S	Het berekenen van geluidscontouren en luchtkwaliteitcontouren voor het gehele studiegebied is op plan-MER niveau niet haalbaar. Daarom wordt gekozen voor het werken met adrespunten. Voor de tracékeuze is dit abstractieniveau voldoende.

1709173	Dhr. J Daniels, Lieshout	Door toename van het verkeer ten noorden van het Wilheminakanaal nemen volgens indiener daar de geluidshinder en luchtverontreiniging toe.	R/S	In het plan-MER dient te worden onderzocht of de effecten van de verschillende alternatieven niet onevenredig zijn voor luchtkwaliteit en geluidsbelasting. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de effecten op de nieuwe wegen zelf, maar ook op de bestaande wegen als gevolg van de gewijzigde verkeersafwikkeling. De luchtkwaliteit en de geluidsbelasting in mogelijke toekomstige situaties worden getoetst aan wettelijke normen. Daarnaast wordt in het plan-MER de verslechtering ter plaatse van de nieuwe infrastructuur en de toevoerwegen afgezet tegen de verbetering die op andere plaatsen wordt bereikt.
1709468	Werkgroep Brouwberg, Helmond	Indiener stelt dat de effecten op het leefmilieu ondanks mitigerende maatregelen negatief zullen zijn en verwijst daarbij naar de ervaringen met de A2 bij Eindhoven.	R/S	Uit het plan-MER zal blijken hoe groot de optredende effecten zijn.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om de milieubelasting (lucht en geluid) op het middengebied aan te geven als gevolg van de voorgenomen activiteit.	R/S/ P	In het plan-MER dient te worden onderzocht of de effecten van de verschillende alternatieven niet onevenredig zijn voor luchtkwaliteit en geluidsbelasting. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de effecten op de nieuwe wegen zelf, maar ook op de bestaande wegen als gevolg van de gewijzigde verkeersafwikkeling. De luchtkwaliteit en de geluidsbelasting in mogelijke toekomstige situaties worden getoetst aan wettelijke normen.

1709635	Dhr./Mw. N.A.P. Althuizen	Indiener maakt bezwaar tegen de - vergunning voor en de aanleg van de Noordoostcorridor (N279 en oost-westverbinding), omdat initiatiefnemer en uitvoerders niet kunnen garanderen dat daarmee de hoeveelheid fijnstof niet toeneemt.(verwijzing naar RIVM, ECN, Infraside).	S	In het plan-MER dienen de gevolgen van de aanleg van nieuwe infrastructuur voor de luchtkwaliteit berekend te worden met de daarvoor geëigende (en vaak wettelijk verplichte) rekenmethoden. Eerst wordt de luchtkwaliteit in de huidige situatie inclusief de autonome ontwikkelingen berekend. Dan zal duidelijk worden of er reeds overschrijdingen van de luchtkwaliteitsnormen zijn in het studiegebied. Vervolgens worden de gevolgen voor de luchtkwaliteit van nieuwe infrastructuur voor de verschillende alternatieven en varianten berekend. De resultaten worden getoetst aan de geldende normen.
1709874	BMF	Indiener is van mening dat mogelijkheden voor mitigatie en compensatie in (en niet buiten) het gebied in detail moeten worden aangegeven in deze fase van de planvorming.	U	In de plan-MER dienen de te verwachten mitigatie- en compensatiemaatregelen zo goed als mogelijk in dit stadium van abstracte planvorming in beeld gebracht en in de afweging betrokken. Hierbij dient ondermeer het RO-beleid (inclusief het compensatiebeleid) van de provincie Noord-Brabant gehanteerd te worden.
1710513	Dhr. en mw. Van Niele, dhr. en mw. Van de Ven, Lieshout	Indieners verzoeken om mitigatie en compensatie van aantasting van natuur door de voorgenomen activiteit aan te geven.	U	In de plan-MER dienen de te verwachten mitigatie- en compensatiemaatregelen zo goed als mogelijk in dit stadium van abstracte planvorming in beeld gebracht en in de afweging betrokken. Hierbij dient ondermeer het RO-beleid (inclusief het compensatiebeleid) van de provincie Noord-Brabant gehanteerd te worden.
1703405	T.G.G. van Kessel, Helmond	De mogelijkheden voor compensatie en mitigatie van natuurschade dienen volgens indiener al in de structuurvisie zorgvuldig te worden afgewogen.	U	In de plan-MER (die gekoppeld is aan besluitvorming over de Structuurvisie) dienen de te verwachten mitigatie- en compensatiemaatregelen zo als goed in dit stadium van abstracte planvorming mogelijk in beeld gebracht en in de afweging betrokken. Hierbij dient ondermeer het RO-beleid (inclusief het compensatiebeleid) van de provincie Noord-Brabant gehanteerd te worden.

1709874	BMF	Indiener is van mening dat van een integrale benadering nauwelijks sprake is.	V	De Noordoostcorridor is onderdeel van de integrale gebiedsontwikkeling Brainport-Oost en de gehele Brainport. Deze ontwikkelingen komen voort uit de planvorming in het kader van het MIRT waarin breed gekeken wordt naar regionale ontwikkelingen.
1709874	BMF	Indiener veronderstelt dat met de oost-westverbinding als 'duurzame etalage' in de MIRT-verkenning een groene etalage bedoeld wordt.	V	Een groen beeld en een functionerende ecologische hoofdstructuur worden gezien als duurzame bijdragen.
1709468	Werkgroep Brouwberg, Helmond	Indiener wil graag weten wat de relatie is tussen het plan-MER en het MER voor het oostelijk deel van de stedelijke regio Eindhoven-Helmond (MEROS).	V	De locatiekeuze van woon- en werkgebieden in de regio is afgewogen in een aparte m.e.r.-procedure (MEROS). Besluitvorming hierover vindt parallel plaats aan de besluitvorming over de infrastructuur. De voorkeurslocaties uit MEROS zijn ondermeer beoordeeld op ligging ten opzichte van bestaande en eventueel uit te breiden infrastructuur. Er zijn geen (voorkeurs)locaties in beeld die zorgen voor onoverkomelijke infrastructuurele knelpunten.
1709535	<i>Dhr./mw. P. Silvis, Lieshout</i>	<i>Verwijst naar de reactie van dhr. Daniels en geeft aan deze te beschouwen als door hem/haar ingezonden.</i>		<i>Zie beantwoording reactie dhr. Daniels.</i>
1709548	<i>Mw. C.E. Ceelen-Scheepers, Lieshout</i>	<i>Ingediende reactie is identiek aan de reactie van dhr. Daniels.</i>		<i>Zie beantwoording reactie dhr. Daniels.</i>
1709765	<i>Mw. G. Raaijmakers, dhr. Th. Verstappen, mw. J. Raaijmakers-Noordman Aarle-Rixtel</i>	<i>Ingediende reactie is identiek aan de reactie van dhr. J. Daniels.</i>		<i>Zie beantwoording reactie dhr. Daniels.</i>